

VASTUULLISUUS 2018

STOCKMANN

LUKIJALLE

Vuonna 2018 keskityimme inspiroimaan asiakkaitamme yhä vastuullisemmilla valinnoilla. Vuoden aikana tavaratalojemme valikoima laajeni uusilla vastuullisilla brändeillä ja tuotteilla ja lisäsimme merkittävästi vastuullisten materiaalien osuutta omien merkkien vaatteissa. Olemme ylpeitä voidessamme raportoida, että jo 30 % (10) Stockmannin omien merkkien vaatteista valmistettiin vastuullisista materiaaleista ja 65 % omien merkkien trikoovaatteista oli valmistettu luomupuuvillasta. Lindexillä jo 55 % vaatteista valmistettiin vastuullisista materiaaleista, ja merkittävä osuus, 96 % puuvillasta, oli vastuullista.

Vuonna 2018 sekä Stockmann että Lindex työstivät vastuullisuusstrategioitaan. Vuoropuhelu sidosryhmien kanssa oli olennainen osa strategiaprosessia ja siksi halusimme kiittää kaikkia keskeisiä sidosryhmiämme heidän arvokkaasta panoksestaan prosessiin.

Tässä vastuullisuuskatsauksessa kerromme tavoitteistamme, toimenpiteistämme ja kehityksestä entistä vastuullisemman liiketoiminnan saavuttamiseksi sekä asiakkaiden inspiroimisesta vastuullisilla vaihtoehdoilla. Otamme mielellään palautetta vastaan osoitteeseen csr@stockmann.com.

Hyviä lukuhetkiä raportin parissa!

Emilia Gädde

Yhteiskuntavastuupäällikkö

SISÄLTÖ

- 3 Stockmann lyhyesti
- 4 Vastuullisuusperiaatteet
- 7 CSR-strategia ja -lupaus
- 9 Vastuullisuuskohokohtia 2018
- 10 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus
- 12 Sidosryhmävuorovaikutus
- 13 Asiakkaat
- 18 Henkilöstö
- 27 Tuotteet & hankintaketju
- 35 Ympäristö
- 41 Talous & hallinnointi
- 47 GRI-sisältöindeksi

LUE LISÄÄ

Kaikki katsaukset ovat saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi osoitteessa vuosi2018.stockmanngroup.com

RAPORTISTA

Stockmannin vuoden 2018 raportointi koostuu neljästä osasta: 'Vuosi 2018' liiketoimintakatsaus, talouskatsaus, hallinnointikatsaus ja vastuullisuuskatsaus. Vastuullisuuskatsauksessa esitetään Stockmannin vastuullisuustyön teemat, tavoitteet ja kehityksemme Global Reporting Initiative-standardin (GRI)mukaisesti.

This is our **Communication on Progress** in implementing the principles of the United Nations Global Compact and supporting broader UN goals.

We welcome feedback on its contents.

STOCKMANN LYHYESTI

Stockmann on vuonna 1862 perustettu suomalainen vähittäiskauppaa harjoittava pörssiyhtiö. Osakkeenomistajia on noin 44 000 ja henkilöstön määrä on noin 7 000. Konsernilla on kolme liiketoimintayksikköä: Lindex, Stockmann Retail ja Real Estate.

Yhtiöllä on 8 tavarataloa, 474 muotimyymälää ja 3 kiinteistöä yhteensä 18 maassa. Sen pääkonttori ja yhteiset tukitoiminnot sijaitsevat Helsingissä. Lisäksi yhtiöllä on viisi ostokonttoria omien merkkien vaatteiden tärkeimmissä hankintamaissa, jotka ovat Bangladesh, Intia, Kiina ja Turkki.

Stockmann tarjoaa korkealaatuisen valikoiman brändejä, erinomaista asiakaspalvelua ja inspiroivia ostoksia tavarataloissa, muotimyymälöissä ja verkkokaupoissa. Visiomme on olla asiakkaidemme ensimmäinen inspiraation lähde moderniin, urbaaniin elämään.

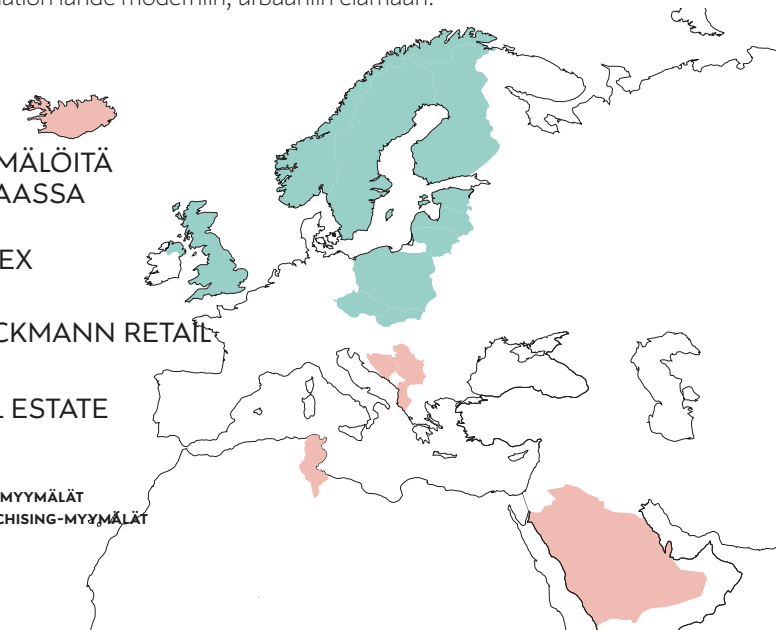
MYYMÄLÖITÄ
18 MAASSA

LINDEX

STOCKMANN RETAIL

REAL ESTATE

OMAT MYYMÄLÄT
FRANCHISING-MYYMÄLÄT

TOIMITUSJOHTAJALTA

”Stockmann on sitoutunut YK:n Global Compact –aloitteeseen, jonka mukaisesti se edistää ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristötyötä ja korruption vastaista toimintaa. Tämä raportti on myös Stockmann-konsernin Global Compact -aloitteen mukainen COP-raportti (Communication on Progress).”

Lauri Veijalainen
Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan katsaus on saatavilla 'Vuosi 2018' liiketoimintakatsauksessa.

VASTUULLISUUS- PERIAATTEET

Sitoutuminen vastuulliseen toimintaan on keskeinen osa Stockmannin arvoja ja päivittäistä toimintaa. Stockmannin arvolupaus on tarjota asiakkailleen ensiluokkainen monikanavainen ostoselämys tavarataloissa, muotimyymälöissä ja verkkokaupassa. Vastuullisuustyössämme se tarkoittaa sitoutumista kestävään kehitykseen sekä inspiroivien ja vastuullisten ostokokemusten tarjoamista asiakkaillemme.

Stockmannin toiminnassa vastuullisuustyö kattaa koko arvoketjun, alkaen turvallisten työolojen varmistamisesta hankintaketjussa, jatkuen ympäristövaikutusten minimointiin. Haluamme tarjota asiakkaillemme vastuullisia vaihtoehtoja tuotevalikoimassamme. Asetamme asiakkaat etusijalle ja kiinnitämme huomiota niin työhyvinvointiin kuin ympäristönäkökohtiin. Takaamme tuotteidemme turvallisuuden sekä inspiroimme ja tuemme asiakkaitamme vastuullisiin valintoihin.

Vastuullisuustyötämme ohjaavat Stockmannin strategia ja arvot, Stockmannin toimintaperiaatteet, CSR strategia, toimintamaiden kansalliset lait ja säädökset sekä kansainväliset sopimukset, julistukset ja suositukset. Käytännön työtämme ohjaavat myös lukuisat vapaaehtoiset sitoumukset ja aloitteet sekä muut periaatteet, politiikat ja käytännöt kuten ihmisoikeusperiaatteet, korruption vastainen politiikka, henkilöstöpolitiikka, ympäristöpolitiikka ja tuotelinjaukset.

Stockmann toimii eettisesti korkealla tasolla ja noudattaa toiminnassaan kansainvälisiä sekä toimintamaiden kulloinkin voimassa olevia kansallisia lakeja ja säädöksiä. Pyrimme liiketoiminnassamme ylittämään lakien, säännösten tai käytäntöjen asettamat vähimmäisvaatimukset.

KESKEISET SITOUMUKSET

Stockmann on sitoutunut useisiin kansainvälisiin yleis-sopimuksiin ja sopimuksiin. Keskeiset sitoumukset ovat:

- YK:n ihmisoikeuksien julistus ja lapsen oikeuksia koskeva yleissopimus
- ILO:n perussopimus työelämän perusoikeuksista
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
- YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet vuodesta 2018
- YK:n kestävän kehityksen tavoitteet vuodesta 2016
- YK:n Global Compact -periaatteet vuodesta 2011
- amfori BSCI -toimintaperiaatteet konsernitasolla vuodesta 2005
- Bangladeshin palo- ja rakennusturvallisuussopimus (Accord) vuodesta 2013

STOCKMANNIN TOIMINTAPERIAATTEET

Stockmann-konsernin toimintaperiaatteet (Code of Conduct) määrittävät poikkeuksetta kaikkien työntekijöiden ja johdon tavan toimia. Stockmann edellyttää myös, että sen tavarantoimittajat ja muut yhteistyökumppanit noudattavat näitä toimintaperiaatteita, joiden pääkohdat ovat:

- Lakien noudattaminen ja eettinen toiminta
- Vapaa kilpailu ja kuluttajan oikeudet
- Työntekijät ja työolot
- Ympäristö
- Korruptio ja eturistiriidat

YK:N KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

Olemme sitoutuneet edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteita toiminnassamme. 17 tavoitteesta olemme tunnistanee viisi tavoitetta, jotka ovat olennaisimpia toiminnallemme ja joiden toteutumiseen voimme eniten vaikuttaa.

VASTUULLINEN KULUTTAMINEN JA TUOTANTO

Vastuullisuus on osa liiketoimintaamme. Se on keskeinen osa meidän hankintaketjujen, valikoiman, markkinoinnin ja viestinnän johtamista.

IHMISARVOINEN TYÖ JA TALOUSKASVU

Toimimme vastuullisesti ja tarjoamme henkilöstöllemme oikeudenmukaisen työympäristön ja haluamme taata sen myös hankintaketjussamme. Pyrimme kannattavaan liiketoimintaan.

ILMASTOTEOT

Vähennämme liiketoiminnasta syntyviä päästöjä, tehostamme energiankulutusta ja huolehdimme jätteiden lajittelusta ja kierrätyksestä omassa toiminnassamme. Lisäksi pyrimme lisäämään vastuullisten materiaalien käyttöä omien tuotemerkkien valikoimissa.

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

Pyrimme aktiivisesti edistämään tasa-arvoa kaikissa henkilöstöryhmissä. Lindex pyrkii voimaannuttamaan naisia ja parantamaan naisten asemaa globaaleissa hankintaketjuissaan hankkeilla, kuten WE Women by Lindex ja HERproject.

YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS

Teemme yhteistyötä ja käymme aktiivista vuoropuhelua keskeisten sidosryhmien kanssa. Uskomme, että yhdessä voimme ajaa muutosta kohti vastuullisempaa tulevaisuutta.

Lindex on tunnistanut, että se voi toiminnallaan vaikuttaa merkittävästi YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen 6 Puhdas vesi ja sanitaatio -tavoitteen toteutumiseen.

STOCKMANNIN CSR-STRATEGIA JA -LUPAUS

Vuonna 2018 laadittiin ja hyväksyttiin Stockmannin CSR-strategia vuosille 2019–2021. Uudessa strategiassa Stockmannin vastuullisuustyön prioriteetit ja tavoitteet on määritelty. Uusi strategiamme tulee ohjamaan meitä, jotta saavutamme asettamamme CSR-lupauksen.

Vuonna 2018 Stockmann laati vastuullisuusstrategian vuosille 2019–2021. Strategiatyö aloitettiin analysoimalla Stockmannin liiketoiminnan, toimintaympäristön ja ympäröivän yhteiskunnan nykytilannetta ja trendejä.

Olenneiden näkökohtien tunnistamiseksi työskentelimme yli osastorajojen, ja Stockmannin Retail ja Real Estate toimintojen asiantuntijat tarjosivat asiantuntemustaan strategiaprosessiin.

Osana strategiaprosessia toteutimme laajan sidosryhmätutkimuksen ja saimme yli 300 vastausta keskeisimmiltä sidosryhmiltämme. Osana sidosryhmätutkimusta toteutimme myös syvähaastatteluja tavarantoimittajien, osakkeenomistajien ja sijoittajien, palveluntarjoajien sekä viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Saamamme palaute oli arvokasta ja tarjosi meille laajemman ymmärryksen keskeisten sidosryhmiemme kokemuksista sekä Stockmanniin kohdistuvista odotuksista ja toiveista. CSR-strategian laadinnassa painotimme, että strategia on linjassa konsernin strategian kanssa ja varmistimme, että strategian tavoitteet edistävät ainutlaatuisen ja innostavan asiakaskokemuksen luomista kaikissa kanavissa.

Uudistetussa CSR-strategiassamme strategiset tavoitteet on ryhmitelty neljään prioriteettialueeseen, jotka määrittävät vastuullisuustyömme tulevaisuuden. Jokaiselle tavoitteelle on asetettu suorituskykykymittarit, jotka mahdollistavat CSR-työn seurannan ja mittaamisen.

CSR-strategia prioriteetteineen ja tavoitteineen – hyväksyttiin Stockmannin CSR-ohjausryhmässä vuoden 2018 lopulla ja Stockmannin johtoryhmässä vuoden 2019 alussa.

Tämä vastuullisuusraportti noudattaa Stockmannin CSR-strategiaa 2016–2018 ja sen olennaisia teemoja.

LINDEX

Lindexin tavoitteena on olla johtava muotialan yritys, joka tunnetaan yhtenä alan vastuullisimmista, avoimimmista ja luotettavimmista toimijoista. Lindex haluaa, että se tunnetaan yrityksenä, joka ylittää perinteisiä rajoja ja pyrkii ajamaan muutosta. Olemalla innovatiivinen, avoin ja toimimalla positiivisen vaikutuksen luomiseksi, Lindex ajaa kestävästä muutosta yhdessä tavarantoimittajien, yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden kanssa. Koska Lindex voi vaikuttaa eniten tuotteisiinsa, se on asettanut niille kunnianhimoisia tavoitteita sekä ympäristö- että sosiaalisista näkökohdista. Vuoteen 2020 mennessä 80 % Lindexin vaatteista valmistetaan vastuullisimmista materiaaleista, vastuullisempien prosessien mukaisesti ja vastuullisemmissa tuotantolaitoksissa. 100 % tuotteissa käytetystä puuvillasta tulee olemaan luomupuuvillaa, BCI-puuvillaa (Better Cotton Initiative) tai kierrätettyä puuvillaa.

Vuoden 2019 aikana Lindex julkaisee uuden vastuullisuusstrategiansa ja -tavoitteensa vuodelle 2025.

CSR-LUPAUS //

Inspiroimme ja tuemme asiakkaita tekemään vastuullisia valintoja Työskentelemme kestävän tulevaisuuden hyväksi.

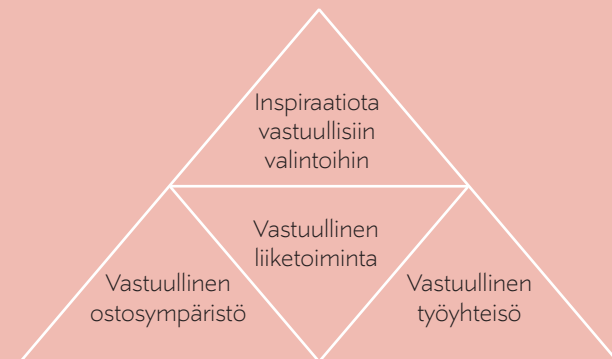

CSR-STRATEGIA 2019–2021

VISIONME // OLEMME ASIAKKAIDEMME

Nº1

INSPIRAATION
LÄHDE
MODERNIIN,
URBAANIIN
ELÄMÄÄN

PERUSTA // STOCKMANNIN ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

VASTUULLISUUS- KOHOKOHTIA 2018

- Jo **30 % Stockmannin omien merkkien vaatteista** ja **55 % Lindexin muodin valikoimasta** valmistettiin vastuullisista materiaaleista
- **96 %** Lindexin käyttämästä **puuvillasta on vastuullista**
- Jo **65 %** Stockmannin BOGI-, CUBE-, Cap Horn-, Bodyguard- ja NOOM-tuotemerkkien jerseyvaatteista on **valmistettu luomupuuvillasta**
- **Stockmannin kaikki liiketoiminnot** Suomessa ovat ISO 14001 -sertifioituja
- Vuoden 2018 alussa **Lindex laajensi One Bag Habit -aloitetta** kaikille markkinoilleen. Sekä Stockmann että Lindex veloittavat ostoskasseista kaikilla omilla markkinoillaan **ja vain noin 30 % asiakkaista** osti muovikassin vuonna 2018.
- Vanha klassikko **One Way** palasi väliaikaisena pop up -myymälänä. Tavoitteenamme oli kannustaa asiakkaitamme sukupuolineutraaliin tapaan ilmaista tyyliään.
- **Lindex ja WaterAid käynnistivät yhteisen hankkeen**, jossa parannetaan hygieniaa lisäämällä puhtaan juomaveden ja saniteettipalvelujen saatavuutta Dhakassa, Bangladeshissa.
- Vähensimme jakelukuljetuksista syntyviä päästöjä **25 %** vuosien 2015 ja 2018 välillä.

RAPORTOINTI- PERIAATTEET JA OLENNAISUUS

Tämä vastuullisuus katsaus esittelee Stockmannin vastuullisuustyön painopistealueet ja tulokset vuonna 2018 Global Reporting Initiative (GRI) Standards -raportointiohjeiston peruslaajuuden (Core) mukaisesti.

Katsauksen raportointijakso on tilivuosi (1.1.–31.12.2018). Edellinen, vuoden 2017 vastuullisuuskatsaus julkaistiin 1.3.2017.

Katsaus kattaa Stockmann-konsernin omat toiminnot, jotka vuonna 2018 koostuivat Lindex, Stockmann Retail ja Real Estate liiketoimintayksiköistä. Ympäristöluvuissa raportoimme tavaratalokiinteistöjen tiedot myös vuokralaisten osalta. Toimitusketjua käsitellään olennaisuusanalyysin määrittä-mässä laajuudessa.

GRI-indikaattorit on valittu olennaisuuden perusteella. Tavoitteenamme on raportoida olennaiset tunnusluvut vähintään Suomen ja Ruotsin osalta, jotka ovat päätoiminta-maamme liikevaihdon ja henkilöstömäärän perusteella. Johtuen eroista raportointikäytän-nöissä konsernin yksiköiden välillä, osa henki-

löstöä ja ympäristöä koskevista tunnusluvuista raportoidaan vain Suomen osalta. Mittaus- ja laskentaperiaatteet on kuvattu kyseisten tunnuslukujen yhteydessä. Tavoitteena on laajentaa ja yhtenäistää raportointia vähitellen kattavammaksi.

Katsaukselle ei ole tehty ulkopuolista varmennusta. Tilinpäätöksessä esitelty talous-luvut ovat tilintarkastettuja.

LUE LISÄÄ

Lisätietoja Stockmannin ja Lindexin vastuullisuustyöstä löytyy yritysten nettisivuilta, stockmanngroup.com ja lindex.com

STOCKMANNIN CSR-TEEMAT KAUDELLE 2016–2018	STOCKMANNIN OLENNAISUUSPERIAATTEET	AIHEPIIRI
ASIAKAS	Asiakastyytyväisyys	Omat toiminnot
	Markkinointi ja tuotemerkinnät	
	Asiakkaiden yksityisyydensuoja	
HENKILÖSTÖ	Työllistäminen	Omat toiminnot
	Henkilöstön ja työnantajan väliset suhteet	
	Työterveys ja -turvallisuus	
	Koulutus	
	Monimuotoisuus ja tasavertaiset mahdollisuudet	
	Järjestäytymis- ja työehtosopimusoikeudet	
TUOTTEET & HANKINTAKETJU	Syrjintäkielto	Omien merkien hankintaketju ja oma tuonti, tuoteturvallisuus ja ostokäytännöt omissa toiminnoissa
	Asiakkaiden terveys ja tuoteturvallisuus	
	Materiaalit	
	Ostokäytännöt	
YMPÄRISTÖ	Tavaranoimittajien ympäristö- ja sosiaaliset arvioinnit	Omat toiminnot ja epäsuorat päästöt tietyiltä osin
	Energia	
	Päästöt	
	Jätevedet ja jätteet	
TALOUS & HALLINTO	Tuloskehitys	Omat toiminnot ja omien merkien hankintaketju
	Korruptionvastaisuus	
	Kilpailun rajoittaminen	
	Ihmisoikeusarvioinnit	

OLENNAISUUSARVIO

Vastuullisuustyömme painottuu toiminnallemme olennai-simpiin teemoihin. Olennaisuuden tarkastelu on Stockman-nin jatkuvaa toimintaa. Vuonna 2018 toteutimme osana CSR-strategiaa vuosille 2019–2021 sidosryhmätutkimuksen ja saimme yli 300 vastausta keskeisimmiltä sidosryhmiltä. Olennaisuusarviointimme perustuu tähän sidosryhmäkyse-lyyn, jonka pohjalta olemme määrittäneet raportoinnin kannalta olennaiset 22 aihetta ja indikaattoria.

LINDEX

Index täydentää konsernin olennaisuusarviota omalla olennaisuusarviollaan, jossa huomioidaan tarkemmin Lindexin sidosryhmien näkö-kulmat ja liiketoimintaan liittyvät erityispiirteet. Vuonna 2017 Lindexillä toteutettiin arvio, jonka pohjana ovat sidosryhmien jatkuva osallistaminen sekä laajamittainen sidosryhmäkysely, johon osallistuivat työntekijät, johto, hallitus, valikoidut kansalais-järjestöt ja muut organisaatiot, media, opiskelijat ja tavarantoimit-tajat. Yhdessä bränditutkimuksen tulosten kanssa olennaisuusanalyysi ohjaa Lindexin vastuullisuusrapor-tointia ja -viestintää. Painopisteitä ovat etenkin vastuullinen tuotanto ja materiaa-lit, kiertotalous, työolot, läpinäkyvyys ja osto-käytännöt.

SIDOSRYHMÄ- VUOROVAIKUTUS

Käymme aktiivista ja jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmiemme kanssa, jotta voimme vahvistaa suhteita ja ymmärtää paremmin Stockmanniin kohdistuvia odotuksia ja toiveita. Olemme tunnistanee viisi tärkeintä sidosryhmää, joilla on suurin vaikutus liiketoimintaamme ja joihin liiketoiminnallamme on suurin vaikutus.

Taulukko antaa yleiskuvan Stockmann-konsernin keskeisistä sidosryhmistä, vuorovaikutuksestamme sekä keskeisistä esiin nousseista aiheista strategiakaudesta 2016–2018.

1. Vuorovaikutus

2. Keskeisiä esiin nostettuja vastuullisuusaiheita strategiakauden 2016–2018 aikana

ASIAKKAAT

Asiakkaat ovat Stockmannille erityisen tärkeä sidosryhmä, ja yksi yrityksemme arvoista onkin asiakkaiden inspiointi.

1. Vuoropuhelu tavarataloissa ja myymälöissä, asiakaspalvelukeskuksessa, sähköpostitse sekä sosiaalisen median ja asiakaskyselyjen välityksellä. Markkinointiviestintä, tapahtumat ja kanta-asiakasjärjestelmä.
2. Asiakaspalvelun nopeus ja saatavuus, asiakastytyytyväisyys, asiakkaiden yksityisyydensuoja, tuotteissa käytetyt materiaalit ja kemikaalit, työolosuhteet hankintaketjussa, eläinten oikeudet, stockmann.com verkkokauppatilausten pakkausmateriaalit, ostokassit ja muovi.

HENKILÖSTÖ

Arvostamme henkilöstöämme ja sen sitoutumista yritykseen. Työskentelemme jatkuvasti työympäristön parantamiseksi ja kehitämme vuorovaikutusta työntekijöiden kanssa.

1. Palaute- ja kehityskeskustelut (PDD) yksilö- ja ryhmätasolla, henkilöstökyselyt, henkilöstö- ja yhtymälautakunta, tapahtumat, työpajat ja intranet.
2. Henkilöstön työhyvinvointi ja työssä jaksaminen, työvuorosuunnittelu, tasa-arvo, tavaratalojen ympäristöasiat sekä vastuulliset materiaalit tuotteissa ja ympäristösertifikaatit.

OSAKKEENOMISTAJAT JA SIOITTAJAT

Stockmann haluaa olla kiinnostava ja haluttu sijoituskohte pääomamarkkinoilla.

1. Pörssitiedotteet, talouskatsaukset, vuosiraportointi, verkkosivut, webcast-lähetykset, säännölliset sijoittajatapaamiset ja vuosittainen yhtiökokous.
2. Taloudellinen suorituskyky, strategian jalkautus, osakekurssin kehitys, liiketoiminnan vastuullisuus sekä asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys.

TAVARANTOIMITTAJAT JA PALVELUNTARJOAJAT

Pitkäaikaiset suhteet tavarantoimittajiin ja palveluntarjoajiin ovat avainasemassa vastuullisuustyön ja tuotannon jatkuvan parantamisen kannalta. Kaikkien tavarantoimittajien odotetaan noudattavan Stockmannin toimintaperiaatteita.

1. Kokoukset, neuvottelut, työpajat, yhteistyö hankkeet, tehdasvierailut ja -tarkastukset, verkkosivut, toimittajakyselyt sekä Stockmannin vuosittainen tavarantoimittajapäivä.
2. Strategian jalkautus, valikoima sekä vastuullisuustavoitteet ja -aloitteet.

VIRANOMAISET JA JÄRJESTÖT

Käymme jatkuvaa vuoropuhelua viranomaisten ja järjestöjen kanssa liiketoimintamme kehittämiseksi.

1. Verkostot, jäsenyydet, yhteistyöhankkeet, hyväntekeväisyys, verkkosivut ja vuosiraportointi.
2. Työ- ja ihmisoikeusriskit hankintaketjussa, puuvillatuotantoon liittyvät ihmisoikeusriskit, hankintaketjun johtaminen, materiaalien jäljitettävyyden eläinten oikeudet, turkistuotteet valikoimassa ja liiketoiminnan ympäristövaikutus.

ASIAKKAAT

Asiakkaat ovat Stockmannille erityisen tärkeä sidosryhmä ja yksi yrityksemme arvoista 'Inspiroimme asiakkaitamme' ohjaa vahvasti toimintaamme. Kuuntelemme ja arvostamme asiakkaitamme ja teemme jokaisesta asiakaskohtaamisesta erityisen. Haluamme kehittää vuoropuhelua asiakkaidemme kanssa ja ymmärtää paremmin heidän tarpeitaan ja odotuksiaan Stockmannia kohtaan. Stockmann noudattaa toiminnassaan voimassa olevaa kilpailua ja yksityisyydensuojaa koskevaa lainsäädäntöä ja edistää vapaata kilpailua toimialallaan.

Stockmann-tavaratalot tunnetaan asiakaslähtöisestä palvelustaan. Erinomainen ja asiantunteva asiakaspalvelu saavutetaan henkilökunnan säännöllisellä koulutuksella alkaen perusteellisesta perehdyttämisestä. Keskitymme takaamaan alan parhaan palvelun, joka ylittää asiakkaan odotukset. Toimintaa kehitetään asiakastytyväisyystutkimusten sekä asiakas- ja henkilöstöpalautteen perusteella. Asiakassuhteesta kertovia tietoja hyödynnetään asiakaspalvelun ja myynnin kehittämisessä, henkilöstön päivittäisessä ohjaamisessa, osaamisen kehittämisessä, palkitsemisessa ja sitouttamisessa sekä koulutusohjelmien suunnittelussa.

ASIAKASTYTYVÄISYYS

Stockmann ja Lindex käyttävät omia erillisiä asiakaspalautekanaviaan. Molemmat liiketoimintayksiköt seuraavat asiakastytyväisyyden ja brändimielikuvan kehitystä lukuisin tavoin.

STOCKMANN

- Kaikki asiakaskohtauksissa, puhelimesta, sähköpostilla tai sosiaalisen median välityksellä vastaanotettu palaute kerätään ja analysoidaan. Jokaiseen vastausta pyytäneeseen otetaan yhteyttä. Asiakaspalautetta tuodaan näkyväksi myös palvelutoiminnoissa työskenteleville.
- Stockmannilla on asiakaspalvelukeskus, joka on vastuussa puhelimitse, sähköpostitse ja sosiaalisen median välityksellä vastaanotetun

CSR-TEEMA	TAVOITTEET & TOIMINTAKOHDAT	SUORITUSKYKYMITTARIT (KPI) JA KEHITYS VUONNA 2018	STATUS
ASIAKKAAT INSPIRAATIOTA VASTUULLISIIN VALINTOIHIIN	Rakennamme jatkuvaa vuoropuhelua parantaaksemme asiakastytyväisyyttä	Jatkoimme aktiivista vuoropuhelua kaikkien sidosryhmien kanssa. Syksyn aikana teimme sidosryhmätutkimuksen ja saimme arvokasta tietoa siitä miten voimme kehittää vastuullisuustyötämme jatkossa. Suomen tavaratalojen Net Promoter Score (NPS)-tulos oli 51 (2017: 41); huomattavasti parantunut muttei vielä asettamallamme pitkän aikavälin tavoitetasolla 60 (asteikolla -100 - +100). Lindexillä 87 % myymäläasiakkaita ja 90 % verkkokaupan asiakkaita vastasi suosittelevansa Lindexin liikettä ystävilleen tai tuttavilleen todennäköisesti tai erittäin todennäköisesti.	● Matkalla tavoitteeseen
	Jaamme tietoa vastuullisuustyöstämme ja vastuullisista vaihtoehdoista	Vuonna 2018 vastuullisuus oli yksi Stockmannin keskeisistä teemoista ja inspiroimme asiakkaitamme yhä vastuullisemmilla valinnoilla. Jaoimme tietoa vastuullisesta valikoimastamme ja vastuullisuustyöstä tavarataloissa, myymälöissä, henkilöstön kautta, sosiaalisessa mediassa, tiedotteissa, raporteissa, nettisivuilla ja vastauksissamme asiakkaille, medialle ja kansalaisjärjestöille. Jatkossa viestintämme ja markkinointimme tavoitteena on inspiroida ja tukea asiakkaitamme entistä enemmän vastuullisten valintojen tekemisessä.	● Matkalla tavoitteeseen
	Vastuullisuus- ja hyväntekeväisyysprojektit ovat säännöllistä toimintaamme	Lahjoitimme tuotenäytteitä ja materiaaleja yhteistyökumppaniemme kautta, osallistuimme hyväntekeväisyysprojekteihin ja osallistimme asiakkaitamme hyväntekeväisyyskampanjoihin, kuten esim. Stockmannin ja WWF:n lahjoituskampanja Itämeren hyväksi ja Lindexin Roosa-nauha kampanja.	● Tavoite saavutettu
	Varmistamme asiakkaiden yksityisyyden suojan	Vuoden aikana tapahtui kaksi asiakkaiden yksityisyydensuojaa koskevaa tapausta, yksi Suomessa ja yksi Virossa. Stockmann on raportoinut tapauksista paikallisille tietosuojaviranomaisille. Viron tietosuojaviranomaisen antama päätös oli, että tapaus ei vaadi virallista menettelyä. Suomessa tapahtuneesta tapauksesta viranomaisen ei ole vielä antanut päätöstä.	● Tavoite saavuttamatta

palautteen käsittelystä. Vuosittain keskus käsittelee keskimäärin 180 000 tapausta. Palvelun laatua mitataan, ja vuonna 2018 72 % asiakkaita vastasi olevansa tyytyväisiä saamaansa palveluun. Tavoite vastausajalle on 24 tuntia, mutta ruuhka-aikoina vastausajat ovat tavallista pidemmät. Asiakaspalautetta tulee eniten ennen joulua ja Hullujen Päivien aikana.

- Asiakaskokemusta mitataan säännöllisillä sähköpostikyselyillä kanta-asiakkaille. Yksi kyselyn mittareista on suosittelemista mittaava Net Promoter Score (NPS), joka on myös yksi strategisista suorituskykymittareistamme.
- Sosiaalinen media on tärkeä kanava, jonka kautta asiakkaamme voivat ilmaista mielipiteensä. Palvelemme eri kohderyhmiä

Facebookissa, Twitterissä, Instagramissa ja LinkedInissä.

- Eniten asiakaspalautetta keränneitä aiheita olivat mm. Hullut Päivät -kampanja, verkkokauppatilaukset, asiakaspalvelu yleensä, valikoima sekä tuotteiden saatavuus.
- Vuonna 2018, osana vastuullisuustyötämme teimme sidosryhmäkyselyn. Kutsuimme 1500 asiakasta vastaamaan kyselyyn ja saimme arvokasta palautetta siitä, miten

voimme entistä paremmin vastata asiakkaidemme odotuksiin ja toiveisiin.

LINDEX

- Asiakaspalautetta kerätään säännöllisillä asiakaskyselyillä sekä myymälöissä että verkossa yhdeksässä Lindexin toimintamaassa.
- Palautetta kerätään myös sosiaalisen median sekä asiakaspalveluun tulevien sähköpostien ja puheluiden kautta, brändiseurannan avulla sekä toteuttamalla syvähaastatteluja valikoitujen asiakasryhmien kanssa.
- Suurin osa palautteesta vuonna 2018 koski valikoimaa, markkinointia ja kampanjoita, vastuullisuutta, etenkin kemikaaleja, sekä More at Lindex -kanta-asiakasohjelmaa.

Stockmannin Tallinnan tavaratalo teki yhteistyötä suunnittelija Reet Ausin ja paikallisen kierrätyskeskuksen kanssa ja rohkaisi asiakkaita tuomaan käytetyt denim-tuotteet Stockmannin kierrätyspisteeseen. Käytetyt denim-tuotteet ovat saaneet uuden elämän ja vaatemallisto on myynnissä Tallinnan tavaratalossa.

PALVELUITA VASTUULLISEN ELÄMÄNTAVAN TUEKSI

Inspiroimme ja tuemme asiakkaitamme tekemään vastuullisia valintoja ja tarjoamme tietoa vastuullisista vaihtoehdoista sekä vastuullisuustyöstämme. Tavoitteemme on olla vastuullisen kuluttamisen ja elämäntyylin inspiraation lähde ja tarjoamme asiakkaillemme erilaisia palveluita, jotka tukevat tätä tavoitetta.

Vinkkejä vaatteiden valintaan ja huoltoon

STOCKMANN

- Stockmannin erinomaiseen asiakaspalveluun kuuluu, että asiakkaille annetaan tietoa siitä, miten he voivat käyttää ja pestä tuotteita ja mitä kierrätysvaihtoehtoja

asiakkailla on, jotta tuotteen elinkaarta voidaan pidentää ja ympäristövaikutusta vähentää.

- Tarjoamme myös pukeutumisneuvontaa ja ompelupalveluita sekä sisustuspalveluita, jotka tukevat juuri asiakkaalle sopivien tuotteiden valintaa.

LINDEX

- Lindexin verkkosivuilla ja myymälämateriaaleissa on tuotteiden hoitoneuvoja ja –ohjeita vaatteiden pesuun, kuivaukseen ja korjaamiseen, joiden avulla voi pidentää vaatteiden elinikää ja vähentää ympäristövaikutusta. Myyjä koulutetaan neuvomaan asiakkaita aiheesta.

Mahdollisuuksia kierrättää

STOCKMANN

- Stockmann-tavaratalot Suomessa ja Tallinnan tavaratalo tekevät yhteistyötä käytettyjä merkivaatteita myyvän Emmy-verkkokaupan kanssa. Jokaisesta Suomen tavaratalosta löytyy Emmyn keräyslaatikko ja elokuusta 2018 lähtien Tallinnan tavaratalosta on löytynyt kaksi keräyslaatikkoa. Keräyslaatikon avulla Stockmannin asiakkaat voivat kierrättää vaatteensa Emmyn avaimet käteen -palvelun avulla ja nostaa myyntituotonsa Stockmann-lahjakorttina.
- Suomessa asiakkaat voivat palauttaa käytettyjä sähkö- ja elektroniikkalaitteita, paristoja, pienakkuja, loisteputkia, energiansäästölamppeja ja kynsilakkapurkkeja Stockmannin tavarataloihin.

- Elektroniikkalaitteita ja paristoja voi palauttaa myös Baltian tavarataloihin.
- Suomen ja Baltian tavarataloissa järjestetään säännöllisesti erilaisia kierrätyskampanjoita yhteistyössä tavarantoimittajien kanssa. Esimerkiksi Suomen tavarataloissa järjestettiin käytettyjen keitto- ja paistoastoiden sekä aterimien kierrätyskampanja Hackmanin kanssa, ja Knowledge Cotton Apparel -vaatebrändi kerää käytettyjä farkkuja jatkuvana toimintana. Lisäksi Tallinnan tavaratalo toteutti kiertotalousprojektin yhteistyössä suunnittelija Reet Ausin ja paikallisen kierrätyskeskuksen kanssa. Yhteistyön aikana asiakkaita rohkaistiin tuomaan käytettyjä denim-tuotteita tavarataloon, jotta tuotteiden materiaali voitaisiin uudelleen käyttää ja kierrättää uusiin vaatteisiin.

LINDEX

- Lindex kokeili Ruotsissa käytettyjen vaatteiden keräämistä jo vuonna 2014. Nyt Lindexin asiakkaat voivat tuoda vanhat vaatteet ja tekstiilit kierrätykseen kaikkiin Lindexin myymälöihin Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Tekstiilikeräys on järjestetty yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Parhailaan muissa Lindexin toimintamaissa on meneillään selvitystyöt tekstiilikeräyskumppaneiden löytämiseksi. Vuonna 2018 Lindex keräsi tekstiilejä yhteensä 166 (150) tonnia, jotka kierrätetään eteenpäin yhteistyökumppanien avulla. 'Reuse and recycle' -ohjelma on osa Lindexin pitkän aikavälin päämäärää materiaali kierron sulkemiseksi.

MARKKINOINTIVIESTITÄ JA TUOTEMERKINNÄT

Kunnioitamme kuluttajan oikeuksia ja toimimme markkinoinnissamme vastuullisesti.

Toimintatapa on osa Stockmannin Code of Conduct -toimintaperiaatteita. Markkinointiviestinnässämme noudatetaan Kansainvälisen Kauppakamarin

markkinointisääntöjä (Consolidated ICC Code on Advertising and Marketing Communication Practice), kuluttajansuojalakeja ja omaa markkinointistrategiaamme.

Markkinointiviestintä

Vältämme markkinointiviestinnässä harhaanjohtavia käytäntöjä kuten virheellisiä ja harhauttavia viestejä tai oleellisen tiedon poisjättämistä. Markkinointimme ei saa koskaan olla epäasiallista tai loukkaavaa. Kaikki yhtiömme markkinointisuunnittelijat tuntevat nämä käytännöt ja noudattavat niitä. Kunkin liiketoimintayksikön markkinointijohtaja valvoo käytäntöjä.

Lindexillä on omat markkinointiohjeet koskien esimerkiksi kuvia, markkinointitekstejä, mallien valintaa ja kuvankäsittelyä sekä ohjeet sosiaalisen median käyttöön. Lindex on jäsen ruotsalaisessa mainontaa valvovassa Reklamombudsmannen (RO) -organisaatiossa. Itsesäätelevä RO on yritysten perustama mainonnan tason arvioimiseksi ja ylläpitämiseksi. Se vastaanottaa mainontaan liittyviä valituksia ja arvioi, noudattaako mainonta

Kansainvälisen Kauppakamarin markkinointisääntöjä, sekä tarjoaa eettistä markkinointia koskevaa tietoa, ohjeita ja koulutusta.

Markkinointiviestintää koskevaa lainsäädäntöä tai vapaaehtoisia toimintaperiaatteita ei rikottu vuoden 2018 aikana Stockmannilla. Raportointivuoden aikana Viron markkinavontaviranomaisen mukaan Lindexillä oli kuusi hygieniä- ja kosmetiikkatuotetta myynnissä jotka eivät noudattaneet kansallista markkinointilainsäädäntöä. Korjaavia toimenpiteitä suoritettiin välittömästi ja tuotteille annettiin myöhemmin myyntilupa.

Kunnioitamme kuluttajan oikeuksia ja toimimme markkinoinnissamme vastuullisesti.

Tuotetiedot

Noudatamme lakisääteisiä pakkausmerkin-
töjä, joiden lisäksi tuotteisiin voidaan liittää vapaaehtoisia merkintöjä, jotka kertovat tuotteen vastuullisuudesta. Muodin tuotteet, jotka on valmistettu ympäristöä vähemmän kuormittavista materiaaleista, kuten luomupuuvillasta tai kierrätyskuiduista, on merkitty selkeästi riippulapulla, painatuksella tai pakkausmerkinnällä tuotteen pakkaukseen sekä verkkokaupan tuotetiedoissa.

Kerromme asiakkaillemme tuotteiden alkuperän. Valmistusmaa on merkitty kaikkiin Stockmannin omien merkkien vaatteisiin ja kodintekstiileihin sekä kaikkiin Lindexin myyntiin vaatteisiin.

STOCKMANN

- Stockmannilla on käytössä Sustainable Design -merkki, jonka avulla viestitään ja tarjotaan tietoa tuotteista, joiden materiaalina on käytetty luomupuuvillaa, lyocellia tai kierrätyspolyesteriä. Merkin toisella puolella kerrotaan materiaalista tarkemmin.

- Design From Finland -merkki kertoo, että tuote on suunniteltu Suomessa, Stockmannin omassa design studiossa.
- Lisäksi Stockmannin laajassa tuotevalikoimassa on useita kansainvälisiä ja kotimaisia

brändejä, jotka tarjoavat lisätietoa tuotteidensa vastuullisuudesta.

LINDEX

- Jotta asiakkailla olisi helpompaa löytää vastuullisia tuotteita, Lindex viestii vastuullisista tuotteista Sustainable Choice -merkinnällä. Sustainable Choice -merkintä kertoo, millä tavalla tuotetta pidetään vastuullisempaan valintaan ja tuotteen mahdollisista sertifikaateista. Sama tietoa on näkyvillä Lindexin verkkokaupassa.
- Premium Quality -merkintä kertoo, että tuotteissa on käytetty premium-kuituja, kuten villaa, silkkiä tai nahkaa.
- Even better denim -merkintä korostaa, että uusia tuotantotapoja otetaan käyttöön farkkutuotteiden valmistuksessa veden, energian ja kemikaalien käytön säästämiseksi.
- Pääosa tuotteiden niskamerkeistä valmistetaan kierrätetystä polyesteristä.

ASIAKKaidEN YKSITYISYYDENSUOJA

Stockmann ja sen työntekijät vaalivat asiakkaiden yksityisyyttä ja oikeuksien loukkaamattomuutta. Asiakastietojen luovuttamisessa ja käyttämisessä noudatamme tiukasti EU:n yleistä tietosuojasetusta (GDPR) sekä

Stockmannin tietosuojakäytäntöjä. Koulutukset koskien EU:n yleistä tietosuojasetusta sekä asiakkaiden yksityisyydensuojaa ovat pakollinen osa kaikkien työntekijöiden koulutusta sekä osana uusien työntekijöiden perehdytystä.

Yhtiöllä oli käytössä kaksi kanta-asiakasohjelmaa; Stockmannin kanta-asiakasohjelmaan kuului n. 0,7 miljoonaa aktiivista kanta-asiakasta ja Lindexin More at Lindex -kanta-asiakasohjelmaan yli 4 miljoonaa jäsentä. Kanta-asiakkaisiin pidetään säännöllisesti yhteyttä ja heille tarjotaan tarjouksia ja rahanarvoisia etuja. Kanta-asiakasjärjestelmien rekisteriselosteet löytyvät kunkin yksikön verkkosivuilta. Kummallakin kanta-asiakasohjelmalla on oma asiakasrekisterinsä, jotka on kerätty asiakassuhteiden hoitamiseksi sekä asiakaspalvelu- ja markkinointitarkoituksiin. Yhtiö käsittelee asiakkaidensa ja yhtiökokoukseen osallistuvien osakkeenomistajiensa henkilötietoja luottamuksellisesti voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Vuoden aikana Stockmann sai useita asiakkaiden henkilötietojen käsittelyä koskevia yhteydenottoja. Kyselyt käsiteltiin tapauskohtaisesti, ja asianmukaiset toimenpiteet toteutettiin tarpeen mukaan. Vuonna 2018 tapahtui kaksi Stockmannin asiakkaiden yksityisyydensuojaa koskevaa rajoitettua tapaus, joista toinen tapahtui Suomessa ja toinen Virossa. Stockmann on raportoinut tapauksista paikallisille tietosuojaviranomaisille. Viron tietosuojaviranomaisen antama päätös oli, että tapaus ei vaadi virallista menettelyä. Suomessa tapahtuneesta tapauksesta viranomainen ei ole vielä antanut päätöstä.

HENKILÖSTÖ

Motivoitunut ja sitoutunut henkilökunta on liiketoimintamme selkäranka. Kohtelemme työntekijöitämme oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatteidemme mukaisesti. Maksamme työntekijöillemme oikeudenmukaisen korvauksen, ja heitä kannustetaan henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kehitykseen ja kasvuun. Rohkaisemme työntekijöitämme huolehtimaan hyvinvoinnistaan ja tarjoamme terveelliset ja turvalliset työolosuhteet. Tavoitteemme on olla houkutteleva ja pidetty työnantaja työmarkkinoilla.

Konsernin henkilöstöpolitiikka perustuu yhtiön arvoihin, henkilöstöstrategiaan ja konsernin toimintaperiaatteisiin. Lisäksi jokaisella liiketoimintayksiköllä on omat, yksityiskohtaisemmat henkilöstökäytäntönsä, jotka tukevat yksilön onnistumista ja henkilöstön hyvinvointia. Hyvän henkilöstöpolitiikan toteutumista seurataan henkilöstökyselyiden, kehityskeskustelujen ja muiden palautekanavien avulla. Yhteistyötä tehdään myös paikallisissa henkilöstölautakunnissa ja yhtymälautakunnassa. Henkilöstöjohtaja vastaa yhtiön henkilöstöasioista ja raportoi Stockmann-konsernin toimitusjohtajalle.

TYÖLLISTÄMINEN

Stockmann-konserni on merkittävä työllistäjä Suomessa ja Ruotsissa. Vuoden 2018 lopussa yhtiöllä oli 7 129 (7 325) työntekijää 15 maassa, joista 2 145 (2 212) työskenteli Suomessa ja 2 341 (2 234) Ruotsissa. Viime

vuodet ovat kuitenkin olleet vaativia työntekijöillemme ja tilanne on vaatinut toiminnan tehostamista organisaatiomuutoksilla, jotta saamme parannettua pitkäaikaisen liiketoimintamme kannattavuutta. Tulevien vuosien aikana yhtiö keskittyy yhä enemmän luomaan ja edistämään ihmis- ja asiakaskeskeistä kulttuuria, jonka keskiössä ovat ainutlaatuinen henkilöstökokemus, tiimien välinen saumaton yhteistyö ja parempi digiosaaminen.

Vuoden 2017 lopulla Lindex aloitti laajan kannattavuuden parantamis- ja tehokkuusoh-

CSR-TEEMA	TAVOITTEET & TOIMINTAKOHDAT	SUORITUSKYKYMITTARIT (KPI) JA KEHITYS VUONNA 2018	STATUS
HENKILÖSTÖ MOTIVOITUNEET JA SITOUTUNEET VÄHITTÄISKAUPAN AMMATTILAISET	Parannamme työhyvinvointia	Haastavasta vuodesta huolimatta organisaation terveyttä ja suorituskkyä mittaava OHI-kyselyn (Organisational Health Index) tulos parani edelleen. Vuonna 2018 OHI-tulos oli 56 (2017: 54). Emme kuitenkaan saavuttaneet kunnianhimoista tavoitettamme 65 (asteikko 0-100).	● Matkalla tavoitteeseen
	Edistämme selkeitä työrooleja ja tavoitteita	Noin 84 % Stockmannin Suomen henkilöstöstä kävi suorit- ja kehityskeskustelun (PDD) esimiehensä kanssa. Tavoiteltu 100 % jäi saavuttamatta osittain uusien rekrytointien takia. Raportointivuoden aikana Stockmann uudisti tukitoimintojen PDD-prosessia. Uudessa PDD-mallissa panostetaan jatkuvaan vuorovaikutukseen ja palautteenantoon ja sillä tavoitellaan valmentavaa ja ketterää esimiestyötä. Lindexillä kaikilla vakituisilla työntekijöillä on vuotuinen kehityskeskustelu esimiehensä kanssa ja säännölliset seurantatapaamiset.	● Tavoite saavuttamatta
	Takaamme turvallisen työympäristön	Suomessa raportoititiin 60 työpaikalla sekä 50 työmatkan aikana sattunutta tapaturmaa (2017: 137, sisältäen myös Hekun Suomessa). Ruotsissa raportoititiin 137 (142) tapaturmaa työpaikalla. Konsernin tapaturmataajuus oli 22 (25) työtapaataturmaa miljoonaa työtuntia kohden.	● Matkalla tavoitteeseen

jelman. Ohjelman tavoitteena oli tehostaa toimintaa erityisesti Göteborgin pääkonttorissa sekä Ruotsin, Norjan ja Suomen tukitoiminnoissa. Lindexin uudelleenjärjestely toteutettiin vuoden 2018 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja se johti 71 työpaikan vähennykseen, joista pääosa toteutettiin Ruotsin pääkonttorilla.

Osana tehostamistoimia Stockmann toteutti yhteistoimintaneuvottelut tammi-kuussa 2018, jotka koskettivat noin 350 henkilöä toimitusketju-, talous- ja henkilöstö-

toiminnoissa Suomessa. Neuvotteluiden lopputuloksena 74 henkilöä irtisanottiin.

Vuoden 2018 alussa Stockmann käynnisti digikiihdytysprojektin, jonka tavoitteena oli verkkokaupan kasvattaminen ja monikanavaisuuden vahvistaminen. Hankkeen ensivaiheessa on panostettu ennen kaikkea organisaation digiosaamisen vahvistamiseen. Raportointivuoden aikana noin 30 uutta digitaalisen asiantuntijan työpaikkaa on julkaistu.

Lokakuussa 2018 Stockmann-konserni ilmoitti, että se on allekirjoittanut sopimuksen

Raportointivuoden aikana noin 30 uutta digitaalisen asiantuntijan työpaikkaa on julkaistu.

Venäjän Pietarissa sijaitsevan Nevsky Centre-kauppakeskuksiinteoston myymisestä PPF Real Estate-yhtiölle. Kauppa saatettiin päätökseen 24.1.2019 ja siihen sisältyi Stockmannin kokonaan omistama venäläinen tytäryhtiö OOO Stockmann Nevsky Centre. Toteutuneen kaupan myötä yhteensä 29 Stockmannin Nevsky Centre -tytäryhtiön työntekijää siirtyi uuden työnantajan palvelukseen.

TYÖSUHTEET

Määräaikaisten työntekijöiden tarve on vähittäiskaupassa perinteisesti suuri, koska etenkin kesä- ja joulusesongit sekä kampanjat lisäävät kausityöntekijöiden tarvetta. Itsenäisten ammatinharjoittajien tai freelancereiden käyttö on Stockmann-konsernissa erittäin vähäistä ja rajoittuu lähinnä joihinkin tapauksiin markkinoinnissa.

STOCKMANN

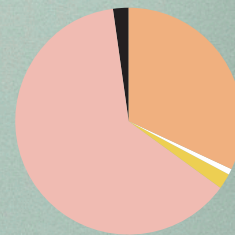
- Määräaikaisten työntekijöiden määrä Stockmannin palveluksessa on vähentynyt, samalla kun tavaratalojen kausityöntekijät Hulluille Päiville ja joulukaudelle on siirretty palkkaamaan kokonaisuudessaan rekrytointitoimiston kautta.
- Stockmann-tavaratalot tarjoavat monille nuorille mahdollisuuden tutustua kaupan alan toimintaan esimerkiksi oppilaitosten käytännön harjoittelujaksojen kautta. Kesätyöntekijöitä palkattiin 200 (300), harjoittelupaikkoja tarjottiin 300 (330) harjoittelijalle. Lisäksi Stockmann osallistui Elinkeinoelämän keskusliiton Tutustu työelämään ja tienaa -ohjelmaan ja tarjosi

60 nuorelle harjoittelupaikan tavarataloissaan. Lisäksi Stockmann teki yhteistyötä Plan International Suomi-lastenoikeusjärjestön kanssa. Osallistuimme Planin työelämään keskittyvään kehittämishankkeeseen tarjoamalla harjoittelupaikkoja hankkeessa mukana olleille nuorille. Stockmannin tavaratalo Riiassa tarjosi kesätyöpaikan 47:lle 15–17 vuotiaalle opiskelijalle, jotta he saivat ensimmäisen mahdollisuuden tutustua työelämään.

- Vuonna 2018 Stockmann osallistui myös Kuurojen Palvelusäätiö sr:n Poveri-ohjelmaan ja tarjosi työharjoittelupaikkoja ohjelman kautta.
- Suuri määrä tavarataloissa työskentelevästä henkilöstöstä työskentelee Stockmannin vuokralaisten palveluksessa, esimerkiksi ravintoloissa ja ruokaosastoilla.

LINDEX

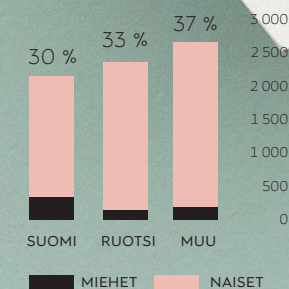
- Lindex tarjoaa harjoittelupaikkoja sekä pääkonttorissa että myymälöissä ja tekee vakiintunutta yhteistyötä eri yliopistojen kanssa harjoittelupaikkojen osalta.
- Pääkonttorissa työskentelee vuosittain noin 20 harjoittelijaa, joista suurin osa suunnittelu- ja osto-organisaatiossa.
- Lisätyövoiman tarve Lindexin myymälöissä kesä- ja joululomien aikaan ratkaistaan pääasiassa tarjoamalla myymälöiden osa-aikaisille ja lisätyöntekijöille enemmän tunteja. Tukitoimintoihin palkataan vuosittain noin 20 kausityöntekijää kesä- ja joululomien ajaksi.

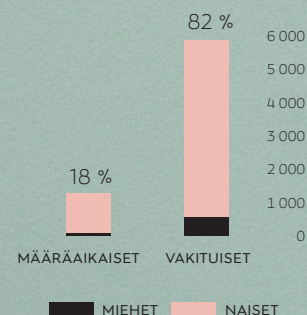
TYÖNTEKIJÄT TOIMINNOITTAIN

STOCKMANN RETAIL	32 %
REAL ESTATE	1 %
KONSERNIHALLINTO	2 %
LINDEX	63 %
OSTOKONTTORIT	2 %

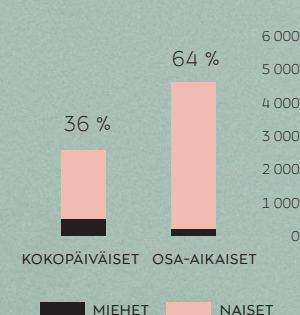
TYÖNTEKIJÄT MAITAIN

MÄÄRÄAIKAISET / VAKITUISET

KOKOPÄIVÄISET / OSA-AIKAISET

HENKILÖSTÖETUUKUDET

Stockmann-konserni tarjoaa kaikissa toimintamaissa paikallisen lainsäädännön edellyttämät henkilöstöedut. Henkilöstöetuja voivat olla esimerkiksi työterveyshuolto, vakuutus työtapaturmien ja ammattitautien varalta, vanhempainvapaa- ja eläke-edut. Henkilöstöedut ovat samat osa-aikaisille ja kokopäiväisille työntekijöille.

Uuseimmissa maissa työntekijöille tarjotaan selkeästi lainsäädännön ylittäviä etuuksia, kuten sairausvakuutuksia ja ateriaetuja. Kaikki työntekijät voivat ostaa tuotteita konsernin myymälöistä henkilökuntaalennuksella. Lisäksi vuodesta 2018 lähtien Stockmannin työntekijöillä Suomessa on tarjottu neljästi vuodessa mahdollisuus ostaa valikoima työvaatteita lisäalennuksella. Henkilöstölle myydään myös mm. mallikappaleita edullisissa henkilöstömyynneissä. Vuosittain pitkäaikaisia työntekijöitä palkitaan ansiomerkeillä. Kaikissa yksiköissä työntekijöitä muistetaan heidän 50-vuotissyntymäpäivänään. Vakituisten työntekijöiden virkistys- ja vapaa-ajan toimintaa edistetään esimerkiksi tukemalla liikuntamahdollisuuksia ja erilaisilla henkilöstökerhoilla. Stockmannilla työntekijät palkitaan 30 vuoden palveluksesta yhtiössä ylimääräisellä lomalla. Lindexillä on oma palkitsemisjärjestelmä, jonka mukaan työntekijät palkitaan 25 vuoden palveluksesta. Lisäksi Lindex tukee henkilöstön virkistys- ja vapaa-ajan aktiviteetteja esimerkiksi tukemalla urheilua.

TYÖNTEKIJÖIDEN JA TYÖNANTAJAN VÄLISET SUHTEET

Stockmann-konserni seuraa hyvien henkilöstökäytäntöjen toteutumista henkilöstökeskustelujen, kehityskeskustelujen ja muiden palautekanavien avulla. Henkilöstöä osallistetaan monin tavoin vuorovaikutukseen ja keskusteluun. Edistämme avoimuuden kulttuuria ja pyrimme viestimään mahdollisimman nopeasti henkilöstöä koskevista asioista, käymällä läpi Stockmannin tilanne niin taloudellisen tuloksen osalta kuin asettamalla tavoitteita suoriutumisellemme näillä alueilla. Rakennemuutostilanteisiin liittyvää viestintää on tarpeen edelleen parantaa, jotta se tavoittaa kaikki henkilöstöryhmät, mukaan lukien poissaolijat.

Stockmannin hallituksen kokouksiin osallistuu kaksi henkilöstön edustajaa, ja heillä on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Toisen henkilöstön edustajan valitsevat Stockmannin yhtiövaltuuston työntekijäedustajat ja toisen Stockmannin ylempiä toimihenkilöitä edustava yhdistys.

STOCKMANN

- Tavoitteena on, että jokaisen Stockmannilaisen työntekijän kanssa käydään suoritus- ja kehityskeskustelu (PDD) vähintään kerran vuodessa. Raportointivuoden aikana Stockmann uudisti tukitoimintojen PDD-prosessia. Uudessa PDD-mallissa panostetaan jatkuvaan vuorovaikutukseen ja palautte-

nantoon ja sillä tavoitellaan valmentavaa ja ketterää esimiestyötä. Tukitoimintojen uudistetun PDD-ohjeistuksen mukaan esimies- ja asiantuntijatehtävissä olevien työntekijöiden kanssa kehityskeskustelu tulisi käydä kolmesti vuodessa. Toteutumista seurataan vuosittain: vuonna 2018 noin 84 % Stockmannin Suomen henkilöstöstä kävi PDD-keskustelun esimiehensä kanssa. Lisäksi myyntitoiminnoissa on käytössä ryhmäkehityskeskustelut osallistamisen lisäämiseksi.

- Suomessa liiketoimintayksiköillä on omat henkilöstövaltuuskunnat, jotka kokoontuvat neljä kertaa vuodessa. Samanlaista toimintamallia noudatetaan myös Baltian maissa. Suomen henkilöstöasioita käsitellään yhtymävaltuuskunnassa, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa.
- Kevään 2018 aikana Stockmannin yhtymävaltuuskunta teki päätöksen, että Stockmannin henkilöstökerhojen tukemista jatkettiin raportointivuoden aikana ja kerhoille tarjottiin mahdollisuus hakea toiminta-avustusta.
- Raportointivuoden aikana Stockmann järjesti tiedotustilaisuuksia henkilöstölleen koskien osavuositulosta ja strategiaproessia. Näiden tilaisuuksien tavoitteena on ollut avoimuuden edistäminen ja osastojen välisen yhteistyön vahvistaminen.
- Stockmann uudisti henkilöstönsä aloiteohjelman Suomessa. Nyt ohjelma on entistä läpinäkyvämpi ja tehokkaampi, ja siinä mahdollistuu yhteinen liiketoimintatavoitteiden kehittäminen.

- Jokainen Stockmannin työntekijä on kannustinohjelman piirissä. Myynnille, varasto- henkilöstölle, tukitoiminnoille ja johdolle on kullekin oma kannustinjärjestelmänsä, jonka tavoitteena on rohkaista ja kannustaa huippusuorituksiin ja asiakkaan inspirointiin palkitsemisen keinoin.

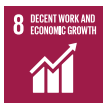
LINDEX

- Lindexillä kaikilla vakituksilla työntekijöillä on vuotuinen kehityskeskustelu esimiehensä kanssa. Suorituskykyohjelman mukaisia tavoitekeskusteluja järjestettiin Lindexin pääkonttorilla ja jakelukeskuksessa Ruotsissa edellisen vuoden tapaan kahden kuukauden välein.
- Osana avointa viestintää Lindexin toimitusjohtaja käy läpi strategiaa ja tulokset kehitystä neljännesvuosittain koko henkilöstön kanssa. Tilaisuuksissa kerrotaan konsernin ja Lindexin strategiasta ja tulevaisuuden kehityskohteista sekä vastataan näitä koskeviin kysymyksiin. Vuosittain kesälo-makauden jälkeen järjestetään kannustavia yhteistilaisuuksia koko henkilöstölle, jossa käsitellään erilaisia Lindexin tulevaisuuteen liittyviä asioita, kuten visiota ja strategiaa.
- Vuonna 2018 Lindex järjesti työpajoja henkilöstölleen, joiden tavoitteena oli kehittää yrityksen henkilöstöstrategiaa ja työnantajamielikuvaa.
- Lindex käy säännöllistä vuoropuhelua ammattiliittojen kanssa, mm. koskien palkkoja, organisatorisia muutoksia, sekä muita ammattiliittojen esille nostamia asioita.

JÄRJESTÄYTYMIS- JA TYÖEHTOSOPIMUSOIKEUDET

Stockmann-konserni kunnioittaa työntekijöidensä perusoikeuksia, kuten järjestäytymisvapautta ja kollektiivista neuvotteluoikeutta. Suomessa noin 81 (80) % Stockmann-konsernin henkilöstöstä on kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piirissä. Kaikki Lindexin työntekijät Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa ylempiä toimihenkilöitä lukuun ottamatta ovat työehtosopimusten piirissä. Yhtiö ei seuraa järjestäytymisastetta, mutta tilastoi Suomessa sellaiset työntekijät, joiden ammattiyhdistysmaksu pidätetään palkasta. Vuonna 2018 Suomessa työskentelevästä henkilökunnasta 31 (30) % oli jäsenmaksuperinnän piirissä. Muissa toimintamaissa ei ole kerätty tilastoja järjestäytymisestä.

TYÖTERVEYS, TYÖTURVALLISUUS JA TYÖHYVINVOINTI

Työterveyshuolto on järjestetty kaikissa toimintamaissa paikallisten lakien ja asetusten mukaisesti. Työhyvinvointia ja työturvallisuutta käsitellään säännöllisesti myös työsuojelutoimikunnissa, jotka toimivat paikallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja edustavat kaikkia henkilöstöryhmiä. Työhyvinvointia mitataan henkilöstökyselyjen avulla sekä Stockmannin että Lindexin yksiköissä.

STOCKMANN

- Organisaation terveyttä ja suorituskykyä mittaava OHI-kysely (Organisational Health Index) toteutettiin henkilöstön keskuudessa viidentenä perättäisenä vuonna. Kyselyn avulla mitattiin henkilöstön työtyytyväisyyttä sekä organisaation kykyä yltää parhaimpaansa. Kysely oli avoin kaikille Stockmannin työntekijöille ja vastausprosentti oli 76 %. Vaikka kehitystä tapahtui, Stockmannin OHI-kyselyn tulos 56 (2017: 54) ei yltänyt asetettuun kunnianhimoiseen tavoitteeseen 65 (asteikolla 0-100).
- Stockmannin henkilöstön esiintuomia asioista ja huolenaiheita olivat työhyvinvointi, työssä jaksaminen, osaamisen kehittäminen ja työvuorosuunnittelu tavarataloissa, jonka kehittämiseksi ja yksilöllisten tilanteiden huomioimiseksi tehtiin toimenpiteitä, sekä osaamisen kehittäminen.
- Stockmannilla on käytössä ohjeistus etätyöskentelylle. Ohjeistuksen tavoitteena on tukea työ- ja perhe-elämän yhteensovittamista sekä yhdenvertaisuutta. Marraskuussa Stockmann otti osaa kansalliseen Lapsi mukaan -töihin päivään, jossa tavoitteena oli esitellä lapsille heille läheisten aikuisten työarkea sekä kerätä lasten raikkaita kehitysideoita työyhteisön hyödyksi.
- Työhyvinvointiin panostettiin myös monin pienin tapahtumin. Näitä olivat esimerkiksi ”rappuspäivät”-teemaviikko, joogatunnit, vapaaehtoiset näöntarkastukset sekä henkilöstön työhyvinvointia tukemaan

perustetun Otium-säätiön järjestämä liikuntaviikonloppuarvonta. Lisäksi Stockmann järjesti työhyvinvointipäivän henkilöstölleen.

- Stockmann tarjosi myös henkilöstölleen Suomessa mahdollisuuden ottaa kausittainen influenssarokotus. Saatu palaute kertoi, että henkilöstö arvosti tätä tarjottua mahdollisuutta.
- Stockmannilla on käytössä työkyvyn varhaisen tuen malli, joka koostuu työkyvykeskustelusta, sairauspoissaolojen seurannasta, työhön paluun tuesta ja päihdeohjelmasta. Työkyvykeskustelu on esimiesten työväline. Luottamuksellisissa keskusteluissa esimies ja työntekijä voivat käsitellä työntekijän työkyvyssä tapahtuneita muutoksia. Sairauspoissaolojen seuranta vaatii esimiehen ja työterveyshuollon välistä

yhteistyötä ja joskus mukana ovat myös henkilöstön ja henkilöstöhallinnon edustajat. Erilaisia työhönpaluun tukimuotoja, kuten työkokeilua ja osasairauslomaa, käytetään aktiivisesti. Yhtiössä on käytössä myös päihdeohjelma päihteiden väärinkäyttöön puuttumiseksi. Varhaisen tuen mallin periaatteet löytyvät yhtiön intranetistä ja niitä päivitetään säännöllisesti.

- Stockmannin työterveyshuollossa työkykyasioita käsitellään jokaisella vastaanotokäynnillä ja työntekijöille kerrotaan ammatitaidoista ja muista työhön liittyvistä riskeistä sekä opastetaan tarvittaessa esimerkiksi työergonomiassa. Työkyvyn tukemista ovat myös esimiehen antama tuki, turvallinen työympäristö ja mahdollisuus ravitsevaan ruokaan työpäivän aikana. Ehkäisevään työhön paneudutaan myös

Vietimme marraskuussa 'Lapsi mukaan töihin-päivää'.

koko konsernin työturvallisuuspäivänä. Vuonna 2018 konsernin työturvallisuuspäivän teemana oli työhyvinvointi.

LINDEX

- Henkilöstökysely toteutetaan säännöllisesti. Kyselyn tavoitteena on kehittää Lindexin toimintatapoja entistä paremmiksi. Marraskuussa 2018 kysely lähetettiin Lindexin henkilöstölle kaikissa toimintamaissa ja vastausprosentti oli yli 60 %. Kyselyn kokonaistulokset olivat korkealla tasolla verrattuna Lindexin aikaisempiin henkilöstökyselyn tuloksiin sekä verrattuna muiden saman kokoluokan yrityksiin.
- Henkilöstön mainitsemia kehityskohteita ovat osaamisen kehittäminen, yksilöllisten tavoitteiden ja taitojen kehittämisen säännöllisempi seuranta, läpinäkyvämpi viestintä sekä henkilöstön rohkaiseminen palautteenantoon.
- Työhyvinvointia tuettiin vuonna 2018 järjestämällä mindfulness-luentoja Lindexin pääkonttorin työntekijöille Ruotsissa.

Syksyllä 2018 Stockmann julkaisi uudistetun verkkokoulutusten oppimismaailman.

- Lindex seuraa työntekijöidensä kehittymistä työssään ja varmistaa tuen jo aikaisessa vaiheessa työkyvyn ja terveyden säilymiseksi. Tukimuotoja on erilaisia, kuten esimerkiksi pitkän sairausloman jälkeinen tuki, työskentely kokeilujaksoissa, osavastuu sairausloma, tai tuki riippuvuussien hoidossa. Ohjelmista on tietoa intranetissä. Lindex tekee läheistä yhteistyötä työterveyshuollon, kanssa esimerkiksi työperäisten sairauksien hoidossa sekä muiden työhön liittyvien riskien minimoimisessa ja työntekijälle voidaan esimerkiksi antaa ohjeita sopivamman työaseman valinnassa.

TYÖTAPATURMAT JA SAIRAUSPOISSAOLOT

Työtaturmat ja sairauspoissaolot raportoidaan 'Henkilöstölukuja' -taulukossa. Useimmat tapaturmat liittyivät liukastumisiin tai tavaroiden putoamisiin tai nostoihin.

Vuonna 2018 työterveyshuollon piiriin kuuluivat Suomessa kaikki työntekijät, joiden työsuhte oli kestänyt vähintään neljä kuukautta, eli kaikkiaan 1 968 (1 989) henkilöä. Suomessa konsernin yksiköiden työterveyshuolto on järjestetty oman työterveysaseman ja ulkoistettujen palvelujen avulla. Helsingissä konsernin oma työterveysasema palvelee pääasiassa kaikkia pääkaupunkiseudun työntekijöitä. Muualla maassa sekä Suomen Lindexillä työterveyshuolto on ulkoistettu. Työterveyshuollon vuosittaisia kustannuksia vuonna 2018 ei ole toistaiseksi saatavilla. Suomessa työterveyshuollon kustannukset

olivat vuonna 2017 yhteensä 1,4 (2016: 1,4) miljoonaa euroa. Työterveyshuollon nettokustannus työntekijää kohden vuonna 2017 Suomessa oli noin 325 (2016: 330) euroa.

KOULUTUS

Järjestelmällinen, jatkuva koulutus on keskeinen osa henkilöstökäytäntöjämme ja koostuu enimmäkseen erilaisista laajoista verkkokoulutusohjelmista, sisäisistä valmennuksista ja koulutustilaisuuksista, joihin osallistuu edustajia eri liiketoiminnoista ja henkilöstöryhmistä. Stockmannin tavoitteena on mahdollistaa ja kehittää henkilöstön yksilöllisiä taitoja ja tarjota ammatillisia oppimismahdollisuuksia.

STOCKMANN

- Koulutustuntien määrä Stockmann Retail ja Real Estate-liiketoimintayksiköissä Suomessa oli yhteensä 20 000 (2017: 20 000) tuntia ja keskimääräinen koulutustuntien määrä työntekijää kohden oli 9,3 (2017: 8,4) tuntia, sisältäen koulutuksen esimiehille, myynti- ja tuotekoulutuksen sekä ammattitutkintoon tähtäävän koulutuksen tai muun koulutuksen, joka lisää ammatillista pätevyyttä.
- Stockmann järjestää Suomessa monipuolisesti erilaisia valmennuksia mm. tuoteosastamisen, myynti- ja palvelutyön, uusien henkilöiden perehdyttämiseen sekä henkilöstö- ja asiakaskokemuksen nostamiseen liittyvää valmennuksellista toimintaa.

- Stockmann tukee työn ja opiskelun yhdistämistä, esimerkiksi tarjoamalla mahdollisuuksia oppisopimuskoulutuksiin.
- Syksyllä 2018 Stockmann julkaisi uudistetun verkkokoulutusten oppimismaailman. Stockmannin kaikki verkkokoulutukset on kerätty oppimismaailmaan ja se on koko henkilöstön käytettävissä. Opintopolkuihin perustuva rakenne ohjaa käyttäjää valitsemaan oikean koulutuskokonaisuuden. Uusia verkkokoulutuksia tehdään ja julkaitaan tarpeen mukaan. Verkkokoulutusohjelma jalkautettiin myös Stockmannin Baltian toimintoihin.
- Stockmann-konsernin toimintaperiaatteita koskevan verkkokoulutuksen jalkautusta jatkettiin myynti- ja logistiikkahenkilöstön parissa. Jalkautusta suunnitellaan jatkavaksi vuonna 2019 mm. Stockmann Retailin Baltian toiminnossa.

LINDEX

- Keskimääräinen koulutustuntien määrä Lindexillä oli 8,0 tuntia (2017: 10,1) työntekijää kohden. Koulutustunteja oli yhteensä 35 000 tuntia.
- Lindexillä jatkuvaa ammatillista kehittymistä tuetaan sisäisten koulutusten ja tapahtumien avulla. Lisäksi tarjotaan ulkopuolista johtamiskoulutusta. Vuonna 2018 uudelleenjärjestelyn takia Lindex ei toteuttanut mittavia koulutuksia. Johdolle kuitenkin tarjottiin muutosjohtamiskoulutusta ja myymälähenkilöstölle järjestettiin koulutusta liittyen 'Customer First'-ohjelmaan.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN JA TYÖKIERTO

Jatkuva ammatillinen kehitys ja aktiiviset sisäiset työmarkkinat ovat Stockmannin vahvuuksia. Mahdollisuus vaihtaa tehtäviä liiketoimintayksiköiden, toimintojen ja eri maiden välillä edesauttaa ammatillista oppimista ja osaavan henkilöstön pitämistä yhtiön palveluksessa. Monilla konsernin johtohenkilöillä on kokemusta eri puolilta yritystä, esimerkiksi asiakaspalvelutehtävistä.

Lindexillä rohkaistaan työntekijöitä työkiertoon myymälöiden ja toimistojen välillä sekä maaorganisaatioiden ja pääkonttorin välillä, jotta työntekijät saavat uusia kokemuksia ja lisäävät omaa ymmärrystään yrityksen toiminnasta. Tätä mahdollisuutta pidetään tärkeänä Lindexin kehittymisen kannalta, ja edellytyksenä pätevälle henkilöstölle. Mahdollisuuksia siirtyä uusiin tehtäviin talon sisällä tarjotaan sisäisen kanavan kautta, ja mahdollisuuksiin kuuluu myös lyhytaikainen harjoittelu toisessa tehtävässä.

MONIMUOTOISUUS, TASAVERTAiset MAHDOLLISUUDET JA SYRJINNÄN KIELTO

Stockmann kohtelee kaikkia työntekijöitään oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti henkilöstön monimuotoisuutta arvoa. Syrjintä on ehdottomasti kielletty.

STOCKMANN

Stockmannilla on yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti ja jonka yhtiön henkilöstölautakunta hyväksyy. Tasa-arvosuunnitelman tarkoituksena on nostaa esiin tilastojen avulla rakenteellisia ongelmia työtehtävissä ja asettaa parannustavoitteita entistä tasa-arvoisemman työympäristön saavuttamiseksi.

Tasa-arvoisuuden toteutumista edistetään aktiivisesti kaikissa henkilöstöryhmissä. Keskinäinen kunnioitus ja yhdessä sovitujen sääntöjen noudattaminen ovat osa tätä toimintaa. Rekrytoinnissa suhtaudumme ennakkoluulottomasti hakijan taustaan ja haluamme panostaa monimuotoiseen työyhteisöön. Hakijoita arvioidaan yhdenvertaisten mahdollisuuksien hengessä. Työtehtävät on suunniteltu siten, että ne sopivat sekä naisille että miehille. Huolehdimme, että tehtävät, pätevyysvaatimukset ja nimikkeet ovat sukupuolineutraaleja. Ikä, sukupuoli tai uskonnollinen vakaumus otetaan huomioon vain, mikäli siihen on työtehtäviin perustuva, aiheellinen syy. Vuonna 2018 päivitimme rekrytointiohjelmaa, eikä hakijoiltamme kysytä enää sukupuoleen liittyviä kysymyksiä. Emme hyväksy ikäsyrjintää, ja eri ikäryhmät ovat yhtiössä hyvin edustettuina. Vuodesta 2018 lähtien olemme poistaneet ikärajavaatimuksen trainee- ja kampanjatehtäviin. Myyjien ikäjakautaman tasapainottamiseksi pidämme erityisen tärkeänä osaavien keski-ikäisten naisten ja miesten palkkaamista myyjiksi Stockmannin tavarataloihin. Henkilöstösuun-

Vuonna 2018 Stockmann oli Helsinki Priden yksi virallisista kumppaneista.

nittelua on kehitetty tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi, mm. lisätuntien antamisen sekä vapaiden ja sunnuntaitöiden jakautumisen osalta, sekä uudistamalla etätyökäytäntö, joka mahdollistaa etätyön entistä useammalle. HR-business Partner-työskentelyssä tehdään aktiivisesti esimiesten kanssa yhteistyötä mahdollisten häirintään, syrjintään, yhdenvertaisuuteen, ilmapiiriin ja työssä jaksamiseen liittyvien tapausten käsittelemiseksi ja ennakkoimiseksi. Vuonna 2018 Stockmann oli Helsinki Priden virallinen kumppani. Helsinki Pride on Suomen suurin ihmisoikeuksiin keskittynyt kulttuuritapahtuma, jonka tavoitteena on tuoda julki monimuotoisuutta ja

antaa tilaa yhteiskunnan vähemmistöjen äänelle. Kumppanuudella Stockmann halusi julkisesti osoittaa tukevansa tasavertaisuutta ja monimuotoisuutta. Pride-viikon aikana Stockmannin HR-johtaja edusti Stockmannin tasa-arvoon liittyvässä paneelikeskustelussa. Vuoden aikana Stockmann jatkoi Priden aikana käynnistynyttä keskustelua myymälähenkilöstön työasuista ja syksyllä lanseerattiin työvaatekokeilu. Kokeilun tavoitteena on rohkaista henkilöstöä pukeutumaan oman tyylin ja identiteetin mukaisesti, ja siten vahvistaa monimuotoisuuden ja tasavertaisuuden kulttuuria Stockmannilla.

LINDEX

Indexillä on oma globaali tasa-arvoisuus- ja monimuotoisuussuunnitelmansa. Suunnitelma sisältää muun muassa häirintää ja syrjintää koskevan ohjeistuksen, joka selvittää, miten tulee toimia tilanteessa, jossa rikkomus on tapahtunut ja miten rikkomuksia voidaan ennaltaehkäistä. Monimuotoisuus nähdään kilpailuetuna kansainväliselle tuotantalolle, jossa yhtenäisyyttä tuo intohimoinen suhtautuminen muotiin, asiakkaisiin ja kauppaan. Index arvostaa työntekijöitään ja kehittää heidän työsuoritustaan ja taitojaan iästä tai etnisestä taustasta riippumatta ja haluaa olla kiinnostava yritys kaikille ihmisille. Lindexin aktiivinen tasa-arvo ja monimuotoisuutta edistävä työ lisää työntekijöiden motivaatiota ja tyytyväisyyttä, mikä puolestaan edistää yrityksen kilpailukykyä ja kannattavuutta. Suurin osa Lindexin työntekijöistä on naisia. Miespuolisten hakijoiden houkutteleva työtöhtäviin Lindexin myymälöihin ja osittain myös toimistotehtäviin on osoittautunut haasteelliseksi. Sukupuolijakauma on paremmin tasapainossa tukitoiminnoissa, esimerkiksi IT-tehtävissä ja vastaavissa.

HALLINTOELINTEN JA HENKILÖSTÖN MONIMUOTOISUUS

Hallituksen jäseniä valittaessa pyritään huomiomaan monimuotoisuus siten, että henkilöt edustavat eri ammattikuntia, koulutusaloja, kansainvälistä taustaa, ikää ja sukupuolta. Tieto henkilöstön keski-ikästä on esitettynä 'Henkilöstölukuja' -taulukossa

NAISTEN JA MIESTEN TASA-ARVOINEN PALKKAUS

Tasa-arvoinen palkkaus on yksi Stockmann-konsernin yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelman osa-alueista.

STOCKMANN

Naisten ja miesten palkkatasa-arvoa seurataan Suomessa tunti- tai kuukausipalkkaindeksillä, jossa naisten palkkaa verrataan miesten palkkaan (indeksi 100) henkilöstöryhmittäin. Indeksit on päivitetty viimeksi 31.12.2018. Palkkaerojen syitä ovat mm. saman vaativuusluokan sisällä olevien tehtävien erilaisuus, vaatimustaso sekä osaamiserot, joita indeksi ei ota huomioon. Miehiä työskentelee suhteellisesti enemmän esimies- sekä ICT-tehtävissä, mikä selittää osin eroavaisuuksia.

LINDEX

Ruotsin syrjintäasetuksen mukaisesti Index toteuttaa vuosittain palkkakartoitusta, jonka tavoitteena on tunnistaa, parantaa ja ehkäistä perusteettomia palkkaeroja samoissa tehtävissä työskentelevien miesten ja naisten välillä. Vuonna 2018 kartoituksen aikana ei havaittu kohtuuttomia eroja sukupuolten välillä. Lindexin henkilöstöpolitiikan perustana on ollut kilpailukykyinen palkkaus kullakin markkina-alueella niin, että palkka on sidottu tehtävän vastuullisuuteen ja työssä suoriutumiseen. Index ei hyväksy palkkaeroja, jotka perustuvat sukupuoleen, liikunnallisiin rajoitteisiin, syntyperään, sukupuoli-identiteettiin, seksuaaliseen suuntautumiseen, uskontoon tai muihin uskomuksiin, ikään tai vanhem-

HENKILÖSTÖ IKÄRYHMITÄIN 2018

MIEHIÄ/NAISIA	Alle 30 vuotiaat	30 – 50 vuotiaat	yli 50 vuotiaat
Koko henkilöstö, %	38 (8/92)	42 (11/89)	20 (9/91)
Konsernin johtoryhmä, henkilöä	–	3/6	0/1

HENKILÖSTÖ SUKUPUOLEN MUKAAN

MIEHIÄ/NAISIA	2018	2017	2016
Koko henkilöstö, %	9/91	9/91	10/90
Johtaja-nimikkeellä, konserni (%)	44/56	50/50	44/56
Konsernin johtoryhmä, henkilöä (%)	4/6 (40/60)	6/6 (50/50)	6/5 (55/45)
Hallitus, henkilöä (%)	5/3 (63/37)	6/2 (75/25)	5/3 (63/37)

NAISTEN PERUSPALKKAN SUHDE MIESTEN PALKKAAN HENKILÖSTÖRYHMITÄIN, STOCKMANN SUOMI

INDEKSI	2018	2017	2016
Myyjät (tuntipalkka)	98	99	98
Varastotyöntekijät (tuntipalkka)	94	95	94
Konttorityöntekijät (kuukausipalkka)	94	96	97
Ylemmät toimihenkilöt ja johtotehtävissä työskentelevät (kuukausipalkka)	84	85*	83

* Luku korjattu vuoden 2017 raportista

Indeksi on ainoastaan suuntaa-antava, sillä se ei ota huomioon tehtävien erilaisuutta, vaatimustasoa ja osaamiseroja.

muuteen. Palkkavertailuja tehdään työehtosopimuksen asettamien rajojen mukaisesti.

HÄIRINTÄ JA SYRJINTÄTAPAUKSET

Raportointivuoden aikana Stockmann-konsernissa ei noussut esiin yhtään sukupuoliseen häirintään, uskonnolliseen tai poliittiseen syrjintään liittyvää tapausta. Henkilöstöosasto käsitteli kaksi valitusta koskien

epäasiallista käytöstä Suomessa. Yksi tehdystä valituksista saatiin päätökseen raportointivuoden aikana, ja toinen valituksista koskien epäasiallista käytöstä on yhä käsitelty. Raportointivuoden aikana viisi Lindexin työntekijää Iso-Britanniasta otti yhteyttä Lindexin johtoon koskien epäreilua kohtelua työpaikalla. Lindexin paikallinen maajohtaja tapasi työntekijät henkilökohtaisesti ja tapaus

ratkaistiin yhteistyössä. Muissa toimintamaissa ei tehty eikä käsitelty syrjintää tai häirintää koskevia tapauksia.

HENKILÖSTÖLUKUJA

	2018	2017	2016
Henkilöstön määrä 31.12.	7 129	7 325	7 572
Suomessa (miehiä/naisia)	332/1 813	362/1 850	430/2 133
Ruotsissa (miehiä/naisia)	147/2 194	116/2 118	128/2 254
Henkilöstö keskimäärin	7 241	7 360	8 164
Henkilöstö kokoaikaiseksi muutettuna, keskimäärin	5 299	5 426*	5 960
Henkilöstö työsuhteen ja -sopimuksen mukaan			
määrä-aikaisia (miehiä/naisia) / vakituisia (miehiä/naisia)	18 (6/94) / 82 (10/90)	18 (6/94) / 82 (10/90)	17 (7/93) / 83 (11/89)
määrä-aikaisia (miehiä/naisia) / vakituisia (miehiä/naisia) Suomessa	8 (7/93) / 92 (16/84)	10 (14/86) / 90 (17/83)	8 (10/90) / 92 (17/83)
määrä-aikaisia (miehiä/naisia) / vakituisia (miehiä/naisia) Ruotsissa	25 (7/93) / 75 (6/94)	16 (4/96) / 84 (5/95)	22 (5/95) / 78 (6/94)
Koko / osa-aikaisten osuus henkilöstöstä, %	36/64	38/62	40/60
Suomessa (miehiä/naisia)	43 (24/76) / 57 (9/91)	46 (24/76) / 54 (10/90)	52 (24/76) / 48 (10/90)
ulkomailla (miehiä/naisia)	33 (16/84) / 67 (2/98)	35 (15/85) / 65 (2/98)	34 (17/83) / 66 (2/98)
Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus, keskimäärin, %	22	19	21
Suomessa	17	17	22
Ruotsissa	9	6	6
Uusia vakinaisia työntekijöitä palkattiin, %	20	18	14
Suomessa	12	10	5
Ruotsissa	6	5	4
Henkilöstökulut, milj. euroa	222,0	236,2	270,4
Henkilöstökulut, osuus liikevaihdosta %	21,8	22,4	23,0

	2018	2017	2016
Henkilöstön keski-ikä	37	37	37
Suomessa	40	39	40
Ruotsissa	37	38	37
Sairauspoissaolot, %	4,2	4,1	4,7
Suomessa	4,7	3,8	4,3
Ruotsissa	4,7	4,6	5,1
Raportoidut työtaturmat työpaikalla + työmatkalla, Suomessa kpl	60+50	85+52**	148+86**
Raportoidut työtaturmat työpaikalla, Ruotsissa kpl	137	142	132
Henkilöstön koulutusmenot (ilman välittömiä palkkakustannuksia), milj. euroa	0,2	0,2	0,3

* Luku korjattu vuoden 2017 raportista.

** Luvut sisältävät Suomen Hekun liiketoiminnan.

TUOTTEET & HANKINTAKETJU

Tarjoamme asiakkaillemme laajan valikoiman turvallisia, kestäviä ja laadukkaita tuotteita, johon kuuluvat myös vastuulliset vaihtoehdot. Nostamme esiin vastuullisia brändejä ja ympäristöystävällisiä tuotteita. Kiinnitämme erityistä huomiota hankintaketjumme vastuullisuuteen, läpinäkyvyyteen ja jäljitettävyyteen. Lisäämme vastuullisten materiaalien käyttöä omien merkkien vaatteissa.

Stockmann-tavaratalot ja Lindex-myymälät tarjoavat laajan valikoiman tuotteita, johon kuuluu satoja tuhansia tuotenimikkeitä. Myytävien tuotteiden on aina täytettävä niille asetetut laatuun, ympäristöön ja tuoteturvallisuuteen liittyvät vaatimukset.

Vastuulliset tuotteet osana tavaratalojen valikoimaa

Stockmann-tavaratalojen laaja valikoima tarjoaa asiakkaille mahdollisuuksia vastuullisiin hankintoihin. Muodin, kosmetiikan ja kodin tuotteissa on valittavana luonnonmukaisista ja kierrätetyistä materiaaleista valmistettuja vaihtoehtoja sekä tuotteita, joille on myönnetty ympäristömerkkejä. Stockmann kannustaa myyjiä tunnistamaan vastuualueensa ympäristömerkityt tuotteet ja tarvittaessa tarjoamaan niitä ympäristötietoisille asiakkaille. Tietoa erilaisista ympäristö-, vastuullisuus- ja alkuperämerkeistä on työntekijöiden saatavilla Stockmannin intranetissä. Myyjien ekomerkkituntemusta seurataan vuosittain ISO 14001 -auditointien yhteydessä. Tavoitteenamme on tuoda vastuullisia vaihtoehtoja asiakkaiden tietoon entistä paremmin.

CSR-TEEMA

TUOTTEET

KORKEALAATUINEN VALIKOIMA JOKA SISÄLTÄÄ VASTUULLISIA VAIHTOEHTOJA JA LÄPINÄKYVÄ HANKINTAKETJU

TAVOITTEET & TOIMINTAKOHDAT

SUORITUSKYKYMITTARIT (KPI) JA KEHITYS VUONNA 2018

STATUS

Tarjoamme laajan valikoiman turvallisia ja kestäviä laatutuotteita

Tavoitteen mukaisesti, vuoden aikana ei tehty yhtään julkista takaisinvetoa omien merkkien ja oman maahantuonnin tuotteista

● Tavoite saavutettu

Nostamme esiin vastuullisia ja ympäristöystävällisiä tuotteita

Lisäsimme vastuullisten tuotteiden osuutta valikoimassamme ja kerroimme niistä tavarataloissamme ja viestintäkanavissamme. Vastuullisia kodin tuotteita esiteltiin pop up -myymälässä Helsingin tavaratalossa ja luonnonkosmetiikka-valikoimaa esiteltiin kosmetiikkaosastoilla. Lanseerasimme Casa Stockmann mallistossamme GOTS-sertifioitua luomupuuvillasta valmistettua liinavaatesarjan. Stockmannin Sustainable DESIGN -merkintä ja Lindexin Sustainable Choice -merkintä tarjosivat tietoa omien tuotemerkkien vastuullisista valmistusmateriaaleista.

● Tavoite saavutettu

Lisäämme vastuullisten materiaalien käyttöä omien merkkien vaatteissa

Stockmannin omien merkkien vaatteista 30 % valmistettiin vastuullisista materiaaleista, kuten luomupuuvillasta, lyocellista tai kierrätyskuiduista. Lisäksi 65 % omien merkkien trikootuotteista valmistettiin luomupuuvillasta. Lindexin vaatteista 55 % on valmistettu vastuullisista materiaaleista ja puuvillasta 96 % oli vastuullisesta.

● Tavoite saavutettu

Edistämme läpinäkyvyyttä omien merkkien arvoketjussa

Sekä Stockmann että Lindex julkaisevat kattavat listat omien merkkien toimittajista ja tehtaista omilla kotisivuillaan. Tavoitteen mukaisesti Stockmann on lisännyt tehdaslistaan myös omien merkkien kodin alueen.

● Tavoite saavutettu

Teemme yhteistyötä parantaaksemme työolosuhteita omien merkkien toimittajaverkostossa

100 % muodin ja kodin omien merkkien toimittajista on allekirjoittanut Stockmannin toimittajien Code of Conduct -toimintaperiaatteet, amfori BSCI -toimintaperiaatteet tai vastaavat periaatteet. Vuonna 2018 yli 80 % kaikista omien tuotemerkkien riskimaissa sijaitsevista tehtaista on suorittanut amfori BSCI tai vastaavan auditoinnin.

● Matkalla tavoitteeseen

ASIAKKAIDEN TERVEYS JA TUOTETURVALLISUUS

Stockmann-konserni vastaa siitä, että myynnissä olevat tuotteet ovat turvallisia eivätkä aiheuta vaaraa asiakkaan terveydelle tai omaisuudelle. Yhtiön Supply Chain -organisaatio huolehtii siitä, että tuotteet täyttävät kemikaali- ja tuoteturvallisuuslainsäädännön ja muiden säädösten voimassaolevat vaatimukset. Valmistajat ja maahantuojat testaavat tuotteita säännöllisesti. Stockmann testaa tuotteita omien merkkien ja oman maahan-tuonin osalta. Testaus tapahtuu näytteiden avulla ja riskianalyysin pohjalta. Tuotetesteillä varmistetaan, että tuotteet täyttävät kaikki lainsäädännössä asetetut laatu- ja turvallisuusvaatimukset sekä mahdolliset Stockmannin omat, lainsäädäntöä tiukemmat vaatimukset.

Lisäksi Stockmann seuraa EU:n tuotevirheilmoituksia tiedottaakseen asiakkaitaan mahdollisimman nopeasti tuotteista, jotka voivat olla käyttäjälleen vaarallisia. EU:n nopean tietojenvaihtojärjestelmän RAPEX:n avulla jäsenvaltiot ja komissio voivat vaihtaa tietoja toimista, joilla estetään tai rajoitetaan vakavan vaaran kuluttajien terveydelle ja turvallisuudelle aiheuttavien tuotteiden markkinointia ja käyttöä. Lisäksi Suomen tulli ja turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes edistävät ja valvovat tuoteturvallisuutta.

Mahdolliset tuotteiden takaisinvedot käsitellään Stockmannin sisäisten takaisin-veto-ohjeiden mukaisesti, joissa määritellään

vastuut ja tarvittavat toimenpiteet. Tavoit-teemme mukaisesti vuoden 2018 aikana ei tehty yhtään julkista takaisinvetoa Stockman-nilla tai Lindexillä myynnissä olevista omien merkkien tuotteista. Ruotsin markkinavalvon-taviranomaisen mukaan Lindexillä kuitenkin oli myynnissä kaksi kosmetiikkatuotetta, jotka virheellisten merkintöjen myötä eivät noudat-taneet lainsäädännön vaatimuksia. Yksi tuotteista poistettiin myynnistä ja toisen tuotteen osalta suoritettiin korjaavat toimenpi-teet, joiden jälkeen se sai myyntiluvan. Lisäksi Lindexillä havaittiin muutama tapaus, joissa ei ollut noudatettu vapaaehtoisia ohjeistuksia. Tämä johti kahden tuotteen takaisinvetoon. Yhdessä tapauksessa havaittiin, että eräässä suihkugeelipakkauksessa oli käytetty PVC-muovia. Lindexillä on voimassa vapaaehtoinen kieltö, jonka mukaan PVC-muovia ei käytetä tuotteissa tai pakkauksissa. Lisäksi ennaltaeh-käisevänä toimenpiteenä yksi vauvojen ruokalappu poistettiin myynnistä.

MATERIAALIT

Vastuullisuus on olennainen osa Stockmann-konsernin vaate-suunnittelua sekä materiaalien ja tuotteiden hankintaprosessia. Tavoitteenamme on lisätä ympä-ristöä vähemmän kuormittavien materiaalien, ns. vastuullisten materiaalien, kuten luomupuuvillan, lyocellin ja kierrätyskuitujen osuutta konsernin omien merkkien muotituotteissa järjestelmällisesti.

Vastuullisella puuvillalla tarkoitamme luomu-puuvillaa, Better cotton (BCI) -puuvillaa tai kierrätyspuuvillaa.

STOCKMANN

- Vuonna 2018 30 % (10) Stockmannin omien naisten, lasten ja miesten merkkien vaatteista oli valmistettu vastuullisista materiaaleista ja jo 65 % omien merkkien trikootuotteista oli valmistettu luomupuuvil-lasta. Tavoitteena on lisätä vastuullisten materiaalien määrää omien merkkien vaatteissa.

Casa Stockmann -mallistossa esittelimme ensimmäisen kokonaan vastuullisesta luomu-puuvillasta valmistetun liinavaatesarjan.

55 %

Lindexin vaatteista valmistettiin vastuullisista materiaaleista ja 96 % puuvillasta oli vastuullisesti tuotettua.

- Casa Stockmann -mallistossa esittelimme ensimmäisen kokonaan vastuullisesta GOTS-sertifioidusta luomupuuvillasta valmistetun liinavaatesarjan

LINDEX

- Lindexin pitkän aikavälin strategia perustuu kestäväan kehitykseen. Tavoitteena on vuoteen 2020 mennessä valmistaa 80 % Lindexin vaatteista vastuullisista materiaa-leista, vastuullisempien prosessien mukai-sesti ja vastuullisemmissa tuotantolaitok-sissa.
- Vuonna 2018 55 % (55) Lindexin vaatteista valmistettiin vastuullisista materiaaleista ja 96 % (95) puuvillasta oli vastuullisesti tuotet-tua. Vastuullisia vaatteita valmistettiin yhteensä 33 miljoonaa kappaletta.
- Vauvojen vaatteista 100 % on valmistettu vastuullisista materiaaleista.
- 100 % Lindexin denim-tuotteista on Better Denim -tuotantoa, jotka valmistetaan vastuullisista materiaaleista käyttäen vähem-män vettä, energiaa ja kemikaaleja. 90 % valikoimassa olevista farkuista on värjätty käyttäen alan turvallisinta indigoväriä.
- Raportointivuoden aikana Lindex on jatka-nut työtään ja panostustaan, jotta se voisi laajentaa vastuullista materiaalivalikoi-maansa kestävämmillä kuiduilla, kuten eko-viskoosi ja kierrätyspolyamidi. Näiden kuitujen käyttö tulee näkymään kuluttajille vuoden 2019 valikoimassa.

KEMIKAALIEN KÄYTTÖ

Vaatteiden valmistuksessa käytetään kemikaaleja esimerkiksi värjäämiseen, painamiseen ja pesuun. Stockmann täyttää REACH-asetuksen vaatimukset ja pyrkii aktiivisesti vähentämään haitallisten kemikaalien käyttöä kaikissa tuotteissaan. Perfluoridihdisteiden (PFC) käyttö on ollut kokonaan kiellettyä vuodesta 2014 lähtien osana konsernin toimipiteitä vähentää haitallisia kemikaaleja. Kielto vaikuttaa kaikkiin Lindexin ulkovaatteisiin ja Stockmannin omien merkkien lasten ulkovaatteisiin, jotka käsitellään nykyisin Bionic-finish®ECO -suoja-aineella.

Vuodesta 2015 lähtien Lindexin valikoimaan on kuulunut kosmetiikka- ja ihonhoitotuotesarja Lindex Beauty, joka on sertifioitu Pohjoismaisella ympäristömerkillä. Lindex osallistuu Dialogue group -nimisen kosmetiikkaverkostoon yhdessä Ruotsin kemikaaliviraston ja kosmetiikkamerkkien kanssa. Lindex on vapaaehtoisesti ottanut käyttöön kiellon koskien liukenemattomia mikrohelmiä huuhtelutuotteissa. Myös tiettyjen hajusteiden ja säilöntäaineiden käyttö kosmeettisissa valmisteissa lapsille on kielletty vapaaehtoisesti.

PAKKAUSMATERIAALIT JA OSTOSKASSIT

Stockmann pyrkii tuomaan markkinoille korkealaatuisia pakkauksia ja samalla pitämään pakkausmateriaaliensa ympäristökuormituksen mahdollisimman alhaisena sekä vähentämään tarpeetonta pakkausmateriaalien käyttöä materiaalihokkuutta parantamalla. Seuraamme tiiviisti alan kehitystä ja lainsäädännön

Lindex on jatkanut työtään, jotta se voisi laajentaa vastuullista materiaalivalikoimaansa kestävämmillä kuiduilla.

LUE LISÄÄ
www.stockmanngroup.fi

muutoksia sekä asiakkaiden kokemuksia, ja tavoitteenamme on tarjota proaktiivisesti uusia pakkausmateriaaliratkaisuja. Hyödynnämme suomalaisen pakkaustuotteiden koko elinkaarinympäristövaikutuksia selvittäneen Optikassi 2009 -tutkimuksen tuloksia. Stockmann-konserni raportoi käyttämistään pakkausmateriaaleista EU:n pakkausedirektiivin mukaisesti.

STOCKMANN

- Stockmann on tehnyt kestäväen kehityksen yhteiskuntasitoumuksen muovisten ostoskassien vähentämiseksi ja sitoumuksen mukaisesti olemme mm. lopettaneet vapaasti otettavien muovipussien jakelun kassoilla ja lisänneet vastuullisemmista vaihtoehtoista kertovaa myymäläviestintää.
- Vuodesta 2017 lähtien ostoskassimme ovat olleet maksullisia. Vuonna 2018 noin 28 % asiakkaistamme osti ostoskassin ja noin 18 % asiakkaista valitsi ostoskassivaihtoehdona muovikassin. Jatkamme muovikassien kulutuksen vähentämistä yhdessä asiakkaidemme kanssa ja osana monipuolista ostoskassivalikoimaamme tarjoamme paperi- ja kestokasseja.
- Stockmannin muovikassit ovat 80 % kierrätysmuovia. Paperikassit on valmistettu FSC-sertifioidusta puusta, joka on peräisin vastuullisesti hoidetuista metsistä.
- Suosittelemme kestokassia parhaana vaihtoehtona ja tarjoamme osana ostoskassivalikoimaamme erilaisia kestokasseja.
- Stockmann.com-verkkokaupan tuotteiden pakkaamiseen käytetyt pakkausmateriaalit,

kuten pahvilaatikat, kuplamuovit ja pakkuspaperit, ovat osin kierrätysmateriaalista valmistettuja.

- Raportointivuoden aikana olemme vastaanottaneet palautetta liittyen muovisiin sinettipusseihin, joita käytämme stockmann.com-verkkokaupan kosmetiikkatuotteiden toimituksessa. Arvostamme saamaamme palautetta ja pyrimme löytämään vaihtoehtoisen ratkaisun sinettipusseille.

LINDEX

- Lindexin muovikassien materiaali on 60 % kuluttajilta kerättyä kierrätysmuovia, 20 % teollisuuden kierrätysmuovia ja 20 % uusiutuvaa osterinkuorijauhoa.
- Vuoden 2018 alussa Lindex laajensi One Bag Habit –aloitetta ja veloittaa nyt kaikissa myymälöissään muovikasseista. Raportointivuoden aikana vain noin 30 % asiakkaista osti muovikassin ja Lindex lahjoitti 594 000 euroa kestävää kehitystä edistävään hankkeisiin.
- One Bag Habit on Lindexin ja kahden muun ruotsalaisen muotitalon yhteinen aloite, jonka tavoitteena on vähentää ostoskassien kulutusta ja lisätä tietoisuutta ostoskassien negatiivisesta ympäristövaikutuksesta. Kassien myynnistä syntyvä ylijäämä lahjoitetaan kohteisiin, jotka edistävät kestävää kehitystä. Vuonna 2018 Sustainable Brand Index palkitsi aloitteen (Sustainable Brand Building Initiative of the Year).
- Lindexin verkkokaupan pakkaukset on tehty 100 % kierrätysmateriaaleista. Lindex

VASTUULLISTEN OSTOKÄYTÄN- TÖJEMME KULMAKIVET

- Meillä on yhteiset toimintaperiaatteet ihmisoikeuksien ja työelämän oikeuksien turvaamiseksi kaikissa tuotantomaissa
- Suosimme pitkäaikaisia suhteita tavarantoimittajien kanssa ja keskitämme tuotantoa mahdollisuuksien mukaan
- Pidämme tiiviisti yhteyttä merkittävimpiin tavarantoimittajiin paikallisten ostokonttoriemme kautta
- Toimintaperiaatteiden toteutumista valvotaan omien ja kolmannen osapuolen tekemien auditointien avulla
- Haluamme olla avoimia: jaamme tietoa ostokäytännöstämme ja valmistusmaista sekä julkaisemme käyttämämme toimittajat ja tehta

on myös vähentänyt muovin käyttöä hankintaketjuissa, esimerkiksi vähentämällä muovin käyttöä vaatteissa jotka lähetetään tuotantomaista.

OSTOKÄYTÄNNÖT

Vastuullinen, läpinäkyvä ja jäljitettävä hankintaketju on yksi Stockmannin vastuullisuustyön painopistealueista ja tärkeä aihe sidosryhmillemme. Vastuullisuustyömme ja raportointimme pohjautuvat riskiarvioon ja yhtiön vaikutusmahdollisuuksiin. Koska muoti muodostaa noin 80 % konsernin liikevaihdosta, keskitymme etenkin muodin hankintaketjun vastuullisuuteen sekä omien merkkien hankintaketjun kehittämiseen, johon meillä parhaat mahdollisuudet vaikuttaa.

Sidosryhmämme, kuten asiakkaamme sekä viranomais- ja kansalaisjärjestöt, ovat osoittaneet kasvavaa kiinnostusta hankintaketjussa tekemäämme työtä kohtaan. Kysymyksiä ovat herättäneet muun muassa ostokäytäntömme, valmistusmaat, Stockmannin toimintaperiaatteet tavarantoimittajille sekä ihmisoikeudet, kuten elämiseen riittävä palkka, yhdistymisvapaus ja jäljitettävyys.

Kaikkien tavarantoimittajiemme edellytetään sitoutuvan Stockmannin toimintaperiaatteisiin tai osoittamaan sitoumuksensa

muihin vastaaviin toimintaperiaatteisiin. Vastuullisuuskysymyksistä keskustellaan ostoneuvotteluissa ja toimittajasopimuksen solmimisen yhteydessä.

Tunnetut kansainväliset ja kotimaiset merkituotteet muodostavat pääosan tavaratulojen valikoimasta. Lisäksi tarjolla on laaja Stockmannin oman designstudion suunnittelema omien merkkien naisten-, miesten- ja lastenvaatteiden merkituotteita sekä sisustustuotteita, joita ei saa mistään muualta. Lähes kaikki Lindexillä myytävät tuotteet ovat omien merkkien tuotteita.

OSTOKÄYTÄNNÖT OMEN MERKKIEN TUOTTEILLE

Stockmann-konsernilla ei ole omia tehtaita tai tuotantolaitoksia, vaan omien merkkien tuotteet ovat sopimustoimittajien valmistamia. Tavarantoimittajan valinnassa kiinnitämme huomiota moneen tekijään. Tärkeimpiä kriteerejä ovat: Stockmann-konsernin tarpeisiin vastaaminen, tavarantoimittajan tietotaito ja toimituskyky, laatu ja hinta, vastuullisuus etenkin työolosuhteiden ja ympäristöasioiden kannalta sekä mahdollisuus pitkäaikaiseen yhteistyöhön. Kaikkien tehtaiden on täytettävä Stockmann-konsernin aloitusvaatimukset ja sitouduttava yhteisiin toimintaperiaatteisiin ja jatkuvaan parantamiseen. Tavoitteenamme on pitkäaikainen yhteistyö tavarantoimittajan kanssa.

Tiivis tavarantoimittajayhteistyö

Vuoden 2018 lopussa Stockmann-konsernilla oli viisi paikallista ostokonttoria Kiinassa

(Shanghaissa ja Hong Kongissa), Bangladeshissa, Intiassa ja Turkissa. Ostokonttorit ovat avainasemassa työolosuhteiden kehittämisessä ja riskien tunnistamisessa. Ostokonttoreissa työskentelee yhteensä 131 työntekijää, joiden tehtävänä on ohjata ostotoimintaa ja tuotantoa. Ostokonttorit tarkastavat jokaisen tehtaan toimintatavat ennen tilausten aloittamista. Alkutarkastuksen jälkeen järjestelmällistä vastuullisuustyötä jatketaan. Lindexin tuotteista noin 91 % ja Stockmannin omien muotimerkkien tuotteista noin 40 % ostetaan ostokonttoreidemme kautta.

Paikallisten vastuullisuusasiantuntijoidemme tehtävänä on kouluttaa ja tukea tavarantoimittajia ja tehtaanomistajia toimintaperiaatteiden ja ympäristövaatimusten noudattamiseksi sekä suorittaa auditointeja, jotka voivat olla joko ennalta ilmoitettuja tai ilmoittamattomia. Lisäksi paikalliset tuotannon- ja laadunvalvojamme vierailevat tuotantoyksiköissä säännöllisesti varmistaakseen, että tuotanto-olosuhteet vastaavat vaatimuk-siamme ja raportoivat mahdollisista toimintaperiaatteiden rikkomuksista.

Tehdastarkastusten ja koulutuksen lisäksi tavarantoimittajan toiminnan arvioinnissa käytetään tuloskorttia, joka muodostaa perustan kehitystyölle. Toimittajat arvioidaan tuloskortin mukaisesti kahdesti vuodessa. Mittareita ovat mm. vastuullisuus ja liiketoiminnan suorituskyky. Tavarantoimittajat pisteytetään arvion perusteella, ja arvosanalla on merkittävä rooli toimittajien hallinnassa.

Ohjeistus tavarantoimittajille

Toimintaperiaatteet tavarantoimittajillemme ovat ostokäytäntöjemme perusta. Edellyttämme kaikkia tavarantoimittajiamme sitoutumaan Stockmannin tavarantoimittajaohjeistukseen, eli amfori BSCI -toimintaperiaatteisiin täydennettynä Stockmannin omilla linjauksilla, joita tehdään havaittujen ihmisoikeus- ja muiden riskien perusteella. Näitä ovat esimerkiksi hiekkapuhallusmenetelmän kieltäminen sekä vaatimus eläinten perusoikeuksien noudattamiseen, esimerkiksi angora- ja merinovillaa, nahkaa, höyheniä tai untuvaa sisältävien tuotteiden osalta, uzbekistanilaista puuvillaa koskeva kieltäminen sekä kemikaalirajoitukset.

Alihankinnan luvaton ketjuttaminen on riski toimintaperiaatteidemme toteutumisen kannalta. Tuottajien edellytetään aina ilmoittavan meille mahdollisesta alihankkijoiden käytöstä etukäteen. Bangladeshissa alihankkijoiden käyttö on riskianalyysin perusteella kielletty kokonaan. Noudatamme asiassa nollatoleranssia, eli kiellon rikkomisen johtaa tilauksien lopettamiseen.

Stockmann-tavarataloilla on lisäksi vastuullisuutta koskevia tuotelinjauksia, jotka koskevat trooppisista luonnonmetsistä peräisin olevaa puuta ja turkiksia. Lindex ei myy aitoa turkista sisältäviä tuotteita.

Amfori BSCI -yhteistyö

Stockmann-konserni on ollut amfori BSCI:n (aiemmin Business Social Compliance Initiative, BSCI) jäsen vuodesta 2005 lähtien. Amfori BSCI on yritysvetoinen aloite, jonka jäsenet ovat sitoutuneet parantamaan tuotanto-

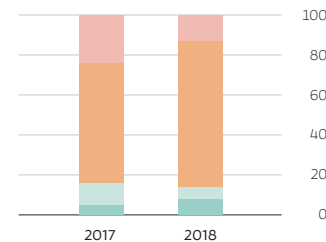
tolaitosten ja -tilojen olosuhteita kaikkialla maailmassa. Sen toimintaperiaatteissa, jotka perustuvat kansainvälisiin sopimuksiin, on 11 työelämän perussääntöä, joita jäsenyritykset ja niiden liikekumppanit sitoutuvat noudattamaan ja sisällyttämään hankintaketjuunsa toimintaan jatkuvan parantamisen hengessä.

Toimintaperiaatteet asettavat vaatimuksia koskien järjestäytymisvapautta ja kollektiivista neuvotteluoikeutta, oikeudenmukaista korvausta, kohtuullista työaikaa, työterveyttä ja -turvallisuutta, nuorten työntekijöiden erityisuuksia, ympäristönsuojelua ja eettistä liiketoimintaa. Niissä kielletään syrjintä, lapsityövoima, velkaorjuus ja epävakaa työsuhteet. Stockmann-konserni viestii amfori BSCI:n toimintaperiaatteista aktiivisesti tavarantoimittajille ja tuottajille, joiden kanssa tekee yhteistyötä hankintaketjun työolojen parantamiseksi.

Amfori BSCI:n riskimaiksi luokittelemassa maissa sijaitseville tehtailla, joissa valmistetaan Stockmannin ja Lindexin omien merkkien tuotteita, tehdään säännöllisesti Stockmannin paikallisen henkilökunnan suorittamia omia auditointeja ja kolmannen osapuolen suorittamia amfori BSCI -auditointeja. SA 8000 -sertifikaatti (Social Accountability 8000) on vaihtoehtoinen, paras käytäntö amfori BSCI -auditoinnille.

Auditointien laadun parantamiseksi amfori BSCI -auditoinnit ovat lähtökohtaisesti osittain ilmoitettuja, jolloin auditoinnin ajankohta on ilmoitettu tehtaalle neljän viikon aikahaarukkana tarkan ajankohdan sijaan.

AMFORI BSCI AUDITOINNIT 2018-2017

ERINOMAINEN	5 % / 8 %
HYVÄ	11 % / 9 %
HYVÄKSYTTÄVÄ	60 % / 75 %
RIITTÄMÄTÖN	24 % / 13 %
HYLÄTTY	0 % / 0 %

2017 / 2018

Auditoinnit, tarkastukset ja löydökset

amfori BSCI -auditointeja suorittavat kansainvälisesti hyväksytyt riippumattomat arviointiyritykset. Yksikään Stockmann-konsernille valmistavista tehtaista ei saanut arvosanaa ”hylätty” eikä niissä löydetty vakavia nollatoleranssi puutteita. Tarkasteluissa havaitut puutteet liittyivät työaikoja koskeviin vaatimuksiin tai vapaapäivän myöntämiseen seitsemän työpäivän jälkeen. Lisäksi havaittiin terveyteen ja turvallisuuteen sekä johtamiseen ja palkkaukseen liittyviä puutteita.

Palo- ja rakennusturvallisuuden edistäminen Bangladeshissa

Stockmann on sitoutunut parantamaan tehtaiden turvallisuutta Bangladeshissa, joka on yksi merkittävimmistä valmistusmaistamme. Vuonna 2013 liityimme Bangladeshin palo- ja rakennusturvallisuussopimukseen

AUDITOINTIEN MÄÄRÄ

	2018	2017
amfori BSCI	257	88
sisäinen	66	119
SA8000 sertifikaatti	3	13

(Accord) johtuen huonokuntoisten tehdasrakennusten aiheuttamasta turvallisuusriskistä maassa. Sopimuksen mukaisesti Stockmann on sitoutunut teettämään tarkastukset paloturvallisuuden, sähkön ja rakenteiden osalta kaikissa Stockmann-konsernille vaatteita valmistavissa tehtaissa Bangladeshissa. Ensimmäinen sopimuskausi päättyi keväällä 2018, mutta Stockmann on sitoutunut myös Accordin siirtymäsopimukseen, jonka tavoitteena on saada alkuperäisen sopimuksen piirissä olevien tehtaiden korjaukset valmiiksi ja siirtää vastuu paikallishallinnolle niin pian kuin mahdollista. Tilannetta tarkastellaan puolivuositain ja siirtymäsopimus on voimassa vuoteen 2021 asti tai siihen asti, kunnes paikallishallinto on valmis jatkamaan tehtävää.

Vuoden 2018 lopussa 89 % sopimuksessa vaadittavista korjauksista oli tehty kaikkien Accordin piirissä olevien tehtaiden osalta ja Stockmann-konsernin käyttämien tehtaiden osalta 93 %.

ACCORD-TARKASTUKSET

	2018	2017
Accord-tarkastuksien määrä	195	221
Stockmann-konsernin omasuoritusprosentti	93 %	89 %
Accordin keskimääräinen suoritusprosentti	89 %	82 %

Valmistusmaat ja tehdaslistat

Tavoitteenamme on viestiä läpinäkyvästi sidosryhmiämme kiinnostavista aiheista, ja siksi julkaisemme verkkosivuillamme listan tavarantoimittajistamme sekä tehtaat, jotka toimittavat muodin ja kodin omien merkkien tuotteemme.

STOCKMANN

- Vuonna 2018 Stockmannin omien muoti-merkkien tuotteita ostettiin noin 99 (86) tavarantoimittajalta ja niitä valmistettiin noin 142 (120) tehtaassa. Noin 55 % tehtaista oli ns. suoria toimittajia ja 45 % hankittiin ostokonttoreiden kautta. Toimittajat ja tehtaat olivat osittain samoja kuin Lindexillä.
- Raportointivuoden aikana Stockmannin kodin omien merkkien tuotteita ostettiin 57 toimittajalta ja niitä valmistettiin 54 tehtaassa. Yli 20 % tuotteista ostettiin ostokonttoreidemme kautta, kun suurin osa tuotteista oli ns. suoria hankintoja. Tämä on ensimmäinen kerta, kun raportointimme kattaa kodin alueen omien merkkien toimittajat ja tehtaat.

LINDEX

- Vuonna 2018 Lindexillä oli noin 127 (142) toimittajaa, ja niiden käytössä 202 (242) tehdasta.
- Lindexillä on 40 toimittajaa, joiden osuus on 80 % valmistuksesta, ja jotka ovat Lindexin ydintoimittajia. Tuotantoa on järjestelmällisesti keskitetty harvempiin tehtaisiin, jotta voidaan keskittyä parantamaan yhteistyötä, työolosuhteita ja ympäristötyötä tärkeimmissä tehtaissa.
- Vaatteita ompelevien tehtaiden lisäksi Lindex julkaisee toimittaja- ja tehdaslistansa Turkin ja Bangladeshin osalta myös tehtaat, joissa tehdään printtejä, kirjontaa ja vaatteiden pesuja. Tavoitteena on laajentaa listaa tältä osin myös muihin toimintamaihin.

STOCKMANNIN OMIEN MUOTIMERKKIEN TUOTTEIDEN VALMISTUSMAAT 2018

Kiina	55 %
Intia	11 %
Bangladesh	11 %
EU-maat	9 %
Turkki	4 %

STOCKMANNIN OMIEN KODINMERKKIEN TUOTTEIDEN VALMISTUSMAAT 2018

EU-maat	55 %
Kiina	17 %
Pakistan	9 %
Intia	9 %
Turkki	5 %

LINDEXIN TUOTTEIDEN VALMISTUSMAAT 2018

Bangladesh	46 %
Kiina	23 %
Turkki	7 %
Myanmar	7 %
Italia	5 %

Syyrian pakolaiset Turkin tuotantoketjussa

Turkissa on todettu riski Syyrian pakolaisten hädänalaisen tilan hyväksikäyttöön. Stockmannin tavarantoimittajilla on käytössään menettely, jota noudatetaan, mikäli syyrialaisia pakolaisia havaitaan työskentelevän tuotantoketjussa. Toimittajille on tarjottu koulutusta tämän toimintatavan käytössä, esimerkiksi koskien työolupien anomista sekä bruttomini-mipalkan maksamista suoraan työntekijälle,

kunnes työlupa on saatu, riittävän sosiaaliturvan takaamiseksi. Menettelyä toteutetaan yhteistyössä turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten solidaarisuusyhdistyksen ASAMin (the Association for Solidarity with Asylum Seekers and Migrants) kanssa.

Yhteisöprojektit hankintaketjussa

Vaatetilauksemme luovat työpaikkoja kehittyvissä maissa etenkin naisille. Paikallista hyvinvointia ja ympäristönsuojelua tuetaan myös erilaisin projektein, joilla edistetään naisten asemaa ja hyvinvointia, lasten koulunkäyntiä ja ympäristönsuojelua tuotantomaissa. Osana Lindexin naisten voimaannuttamisohjelmaa hankintaketjussa Stockmann-konserni on mukana HER (Health Enables Return) sekä uusimpana WE Women by Lindex -projektissa. Olemme mukana myös monenlaisissa projekteissa vedenkäytön vähentämiseksi ja muiden ympäristövaikutusten pienentämiseksi, kuten Water Aid -yhteisöprojektin kautta.

Lindex on mukana HER- ja uusimpana WE Women by Lindex -projekteissa.

Tavarantoimittajien ihmisoikeus- ja työolojen arviointi

Merkittävä osa muodin omista merkkituotteista, noin 90 %, valmistetaan BSCI:n riskimaiksi luokittelemilla alueilla. Olemme tietoisia siitä, että näissä maissa on riski toimintaperiaatteiden loukkaamiseen ja työskentelemme aktiivisesti varmistaaksemme, että toimintaperiaatteitamme noudatetaan. Tutkimme mahdollisuutta yhdistää paremmin ihmisoikeudet ja lasten oikeudet arvioinneissamme. Stockmannin hallitus hyväksyi Stockmann-konsernin ihmisoikeusperiaatteet helmikuussa 2018.

Ihmisoikeusrikkomustapauksissa teemme yhteistyötä tavarantoimittajan kanssa uhrin tilanteen korjaamiseksi. Tavarantoimittaja-

jalta ei tilata lisää tuotteita ennen kuin tilanne on korjattu ja uhri on saanut hyvityksen.

TEKSTIILIALAN HAASTEET JA RISKIT

Koko tekstiilitoimialaa koskettavia haasteita ovat mm. hankintaketjun jäljitettävyyden ja läpinäkyvyyden, ihmisoikeuksien ja työelämän oikeuksien toteutuminen ketjun eri vaiheissa sekä tuotantoon ja raaka-aineisiin liittyvät ympäristövaikutukset. Riskianalysimme osoittaa viisi erityistä riskialuetta toimintaperiaatteillemme. Nämä riskialueet ovat: johtamisjärjestelmät, dokumentaatio, ammattiliiton jäsenyys, palkat ja korvaukset sekä työajat. Lisätietoa osoitetuista riskialueista sekä johtamisjärjestelmistä löytyy Stockmann-konsernin verkkosivuilta.

LUE LISÄÄ

www.stockmanngroup.com

Tavarantoimittajien ympäristöarviointi

Tekstiilituotannossa käytetään paljon vettä. Hankintaketjussamme eniten vettä kuluu puuvillapeltujen kasteluun ja tekstiilituotannon märkäprosesseihin kuten värjäykseen ja pesuun. Vedenkulutuksen

ja puhdistuksen on siksi oltava mahdollisimman tehokasta.

Edellytämme tavarantoimittajiltamme ympäristölainsäädännön noudattamista. Lisäksi ostokonttoreissa noudatetaan ympäristöperiaatteita, jotka asettavat vaatimuksia veden puhdistukseen, kemikaalien ja jätteen käsittelyyn sekä päästöjen ja jatkuvan parantamisen suhteen.

Lindex tekee yhteistyötä denim-toimittajiensa kanssa kehittämällä tuotantoa vähemmän ympäristöä kuormittavaksi. Lindexin Better Denim –matka alkoi vuonna 2014, ja tällä hetkellä 100 % Lindexin denim-tuotteista on Better Denim -tuotantoa. Kaikkiaan prosessi käyttää jopa 85 % vähemmän vettä, 70 % vähemmän energiaa ja 45 % vähemmän kemikaaleja kuin perinteinen farkkujen valmistus. Farkkujen valmistuksessa käytetään myös alan turvallisinta indigo-väriä sekä entistä ekologisempia yksityiskohtia, kuten napit, vetoketjut ja taskupussit. Kaikki farkuissa käytetty puuvilla on luomupuuvillaa, Better cotton (BCI) -puuvillaa tai asiakkaiden kierrättämää puuvillaa, lisäksi käytössä on kierrätyspolyesteria. Myös trikoo tuotantoprosessia kehitetään ympäristöystävällisemmäksi. Osassa lasten perusmallistojen trikoo-vaatteiden värjäystä käytetään Avitera-väriainetta, mikä vähentää värjäyksen vedenkulutusta 30 %:lla.

Lindexin kautta Stockmann-konserni on myös vuosien ajan ollut mukana ympäristönsuojeluprojekteissa konsernin tärkeimmissä tuotantomaisissa, kuten Intiassa ja Bangladeshissa, joissa veden niukkuus ja

Lindexin Better Denim –matka alkoi vuonna 2014, ja tällä hetkellä

100%

denim-tuotteista on Better Denim -tuotantoa

puhtaan veden puute asettavat haasteita. Viime vuosina nämä projektit ovat osoittautuneet tehokkaaksi tavaksi lisätä tietoisuutta sekä parantaa prosesseja ympäristöasioihin liittyen. Tavoitteenamme on saada mahdollisimman moni tavarantoimittaja mukaan kehitysprojekteihin ja siirtymään resursseja tehokkaammin hyödyntävään ja puhtaampaan tuotantoon.

Veteen liittyviä yhteistyöprojekteja ovat mm. Sweden Textile Water Initiative (STWI) ja Better Cotton –aloite (BCI). Lindex on myös WaterAidin pitkäaikainen kumppani, jonka kautta se tukee mahdollisuutta puhtaaseen veteen ja parempaan hygieniaan ja käymälöihin maailman köyhimmässä maissa. Lisätietoa aiheesta on Lindexin verkkosivuilta.

Stockmannin hallitus hyväksyi Stockmann-konsernin ihmisoikeusperiaatteet helmikuussa 2018.

YMPÄRISTÖ

Tavoitteenamme on vähentää liiketoimintamme ympäristövaikutuksia ja toimia kestävän kehityksen mukaisesti.

Jokapäiväisessä toiminnassamme pyrimme ennaltaehkäisemään toimintamme haitallisia ympäristövaikutuksia vähentämällä päästöjä, tehostamalla energian- ja vedenkulutusta sekä huolehtimalla jätteiden lajittelusta ja kierrätyksestä. Jatkuvan kehityksen varmistamiseksi seuraamme Stockmannin ympäristöjärjestelmän ja ympäristötavoitteiden noudattamista.

Stockmann noudattaa voimassa olevaa ympäristölainsäädäntöä ja edellyttää sen noudattamista myös yhteistyökumppaneiltaan. Ympäristötyömme pohjautuu yhteiskuntavastuun strategiaan ja ympäristöpolitiikkaan. Ympäristöjohtaminen on osa liiketoimintayksiköiden päivittäistä toimintaa ja sen koordinoinnista vastaa Viestintä ja yhteiskuntavastuu -toiminto. Liiketoimintayksiköt määrittelevät konkreettiset ympäristötavoitteensa ja niiden saavuttamiseen sopivimmat mittarit itsenäisesti ja päättävät asianmukaisista johtamiskäytännöistä.

YMPÄRISTÖJOHTAMINEN

Vuodesta 2003 lähtien Stockmannin Suomen tavarataloilla ja tukitoiminnoilla on ollut käytössä sertifioitu ISO

14001-ympäristöjärjestelmä. Raportointivuonna laajensimme sertifiointin kattavuutta sisältämään myös Stockmannin Tuusulan jakelukeskuksen ja nyt kaikki Stockmannin liiketoiminnot Suomessa ovat ISO 14001 –sertifioituja. Baltiassa sijaitsevat tavaratalot soveltavat omassa toiminnassaan Stockmannin ympäristöjärjestelmän toimintatapoja ja -ohjeita, tavoitteenaan sertifiointi lähivuosina.

Indexillä ei ole käytössään sertifioitua ympäristöjohtamisjärjestelmää. Index-myymlät toimivat pääsääntöisesti vuokratiiloissa kauppakeskuksissa, jolloin myymälän

CSR-TEEMA	TAVOITTEET & TOIMINTAKOHDAT	SUORITUSKYKYMITTARIT (KPI) JA KEHITYS VUONNA 2018	STATUS
YMPÄRISTÖ VÄHENTYNEET YMPÄRISTÖ- VAIKUTUKSET	Jatkamme energiatehokkuuden parantamista	Jatkoimme energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamista toiminnassamme. Siirryimme käyttämään entistä laajemmin LED-valaistusta tavarataloissamme ja vaihdoimme osan Helsingin tavaratalon hisseistä ja rullaportaista energiatehokkaampiin. Tavoitteemme on parantaa kiinteistöjemme energiatehokkuutta 4 % 2020 mennessä.	● Matkalla tavoitteeseen
	Vähennämme logistiikan ympäristövaikutuksia	Strategiakautemme aikana vähensimme sisäisten kuljetusten päästöjä noin 25 % ja ylitimme 10 %:n tavoitteen. Keskittämällä varastotoiminnot yhteen jakelukeskukseen on ollut tärkeä rooli päästöjen vähentämisessä.	● Tavoite saavutettu
	Minimoimme jätteen määrän ja etsimme uusia mahdollisuuksia sen uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen	73,2 % Suomen tavaratalojen jätteistä ohjattiin materiaali-kierrätykseen ja saavutimme asettamamme 70 %:n kierrätysastetavoitteen. Lisäksi jätteen kokonaismäärä Suomessa väheni noin 11 % viime vuoteen verrattuna.	● Tavoite saavutettu

energiatehokkaan konseptin lisäksi ympäristöasiat huomioidaan kiinteistön suomien mahdollisuuksien mukaan.

Stockmannin ostokonttorit toimivat tuotantopaikkojen läheisyydessä ja panostavat tavarantoimittajiensa tehtaiden haitallisten ympäristövaikutusten arviointiin ja vähentämiseen.

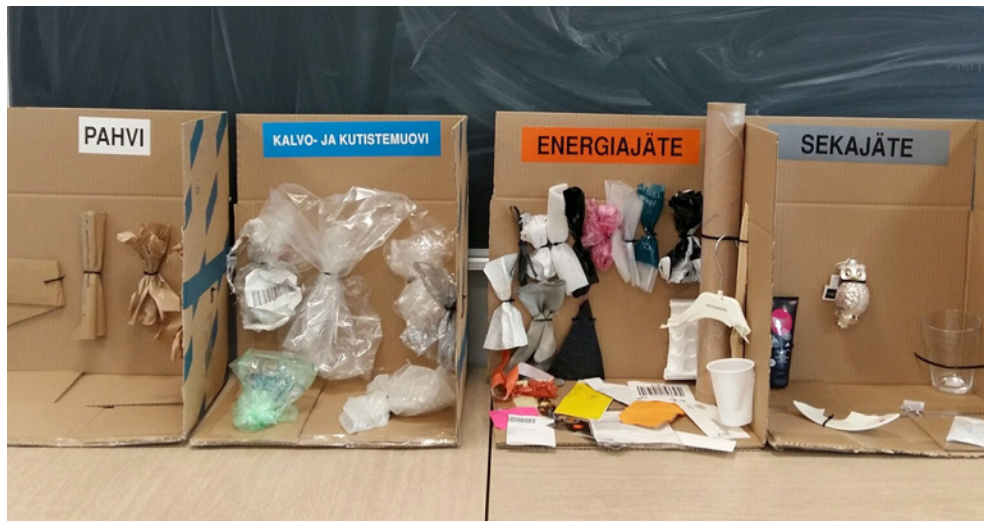
Stockmann huomioi ympäristönäkökulmat toimintansa suunnittelussa ja hallinnoinnissa sekä hankkiessaan tavaroita ja palveluita yhtiön omaan käyttöön. Stockmann edellyttää palveluntarjoajiaan sitoutumaan konsernin toimintaperiaatteisiin ja noudattamaan niitä yhteistyön aikana. Palveluntarjoajilla on merkittävä rooli Stockmannin ympäristötavoitteiden saavuttamisessa ja tästä syystä ympäristöasioista ja -tavoitteista keskustellaan säännöllisesti yhteistyön aikana.

HENKILÖSTÖN YMPÄRISTÖTIE-TOISUUDEN PARANTAMINEN

Jokaisen työntekijän panosta tarvitaan ympäristötavoitteidemme saavuttamiseksi. Henkilöstön ympäristötietoisuutta ylläpidetään ja lisätään jatkuvalla koulutuksella ja säännöllisellä sisäisellä viestinnällä, esimerkiksi intranetin ja henkilökunnan tiloihin sijoitettujen tietoruujujen ja ilmoitustaulujen välityksellä.

Raportointivuoden aikana järjestettiin useita ympäristöasioihin liittyviä koulutuksia. Ympäristöasioita käsitellään esimerkiksi uusien työntekijöiden perehdytyskoulutuksessa, johon kaikki uudet työntekijät osallistuvat. Helsingin tavaratalossa ja jakelukeskuk-

Kaikki Stockmannin liiketoiminnot Suomessa ovat ISO 14001 –sertifioituja.

Jätenäyttely Stockmannin jakelukeskuksessa.

sessä järjestettiin yhteistyössä jätehuollon palveluntarjoajan kanssa useita ympäristökoulutuksia, joissa käsiteltiin kiinteistön jätehuoltoa ja lajittelua. Lisäksi järjestimme jakelukeskuksessamme lajittelun tukemiseksi pienen jätenäyttelyn.

ENERGIA

Konsernin energiankulutus koostuu pääosin sähköstä, kaukolämmityksestä ja -vii- lentämisestä. Energiaa kuluttavat myymälä-, varasto- ja toimistotilojen valaistus, ilmanvaihto, lämmitys ja jäähdytys sekä

tiloissa käytettävät laitteet, kuten hissit ja liukuportaat sekä kylmä- ja IT-laitteet.

Energiatohokkuus on keskeinen osa Stockmannin ympäristötyötä, sillä energiankulutus Stockmannin omassa toiminnassa on tunnistettu olevan merkittävin hiilidioksidipäästöjen lähde. Osana ympäristötyötämme pyrimme toteuttamaan energiatohokkuustoimenpiteitä ilmastovaikutuksen vähentämiseksi ja liiketoiminnan tehokkuuden parantamiseksi. Stockmannin Real Estate-liiketoimintayksikkö vastaa tavaratalojen, jakelukeskuksen ja tukitoimintojen energianhallinnasta. Real Estate liiketoimintayksikkö ja tavaratalojen kiinteistökoordinaattorit seuraavat energiankulutusta osana joka-päiväistä toimintaansa. Lisäksi Stockmann

tekee yhteistyötä ISS:n Energianhallintakeskuksen kanssa parantaakseen kiinteistöjen energiatohokkuutta ja reagointia kulutuspoikkeamiin. Stockmann jatkoi vuonna 2018 energiatohokkuusohjelman toteuttamista optimoimalla rakennusautomaatiota sekä kaikkien kiinteistöjen ilmanvaihdon ja valaistuksen ohjausta sähkön kulutuksen vähentämiseksi. Vuonna 2019 Stockmann tulee toteuttamaan energiakatselmuksia toimitiloissaan ja näiden katselmusten tuloksia tullaan käyttämään energiatohokkuustoimenpiteiden kehittämisessä.

Stockmannilla on yksi jakelukeskus, joka sijaitsee Suomessa. Jakelukeskus palvelee stockmann.com-verkkokauppaa Suomessa sekä Stockmannin tavarataloja kaikissa toimintamaissa. Stockmannin jakelukeskus otettiin käyttöön vuonna 2016 ja se on mahdollistanut Stockmannin varastotoimintojen

optimoinnin, vähentänyt sisäisten kuljetusten määrää ja parantanut logistiikkatoimintojen energiatohokkuutta. Stockmannin jakelukeskukselle myönnetään LEED Gold -ympäristösertifikaatti. LEED (johtajuus energia- ja ympäristösuunnittelussa) on kansainvälisesti tunnustettu luokitusjärjestelmä kestävän rakentamisen ja suunnittelun standardien edistämiseksi. LEED-sertifikaateilla on neljä tasoa: sertifioitu taso sekä hopea-, kulta- ja platina-tasot. Jakelukeskusrakennuksen suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitu kestävän suunnittelun lähtökohdat ja muut ympäristönäkökulmat, kuten energiatohokkuus ja maalämpöjärjestelmä. Valaistus on toteutettu LED-valaisimin ja maalämpöjärjestelmä tuottaa merkittävän määrän kiinteistössä tarvittavasta lämmitys- ja jäähdytysenergiasta. Kaukolämpö tuottaa rakennuksessa tarvittavan lämpimän veden. On myös

ENERGIAN JA VEDENKULUTUS 2016-2018

	2018	2017	2016
SUORA KULUTUS			
Lämmityspolttoaine (MWh)	474	432	430
Maakaasu (MWh)	16 259	17 764	19 443
EPÄSUORA KULUTUS			
Sähköenergia (MWh)	107 502	110 651	124 460
Lämmitys ja jäähdytys (MWh)	76 072	73 321	80 550
Vesi (m ³)	217 501	210 607	218 110

Lämmityspolttoaine- ja maakaasukulutus perustuu Stockmannin osalta mittaustietoon ja Lindexin osalta arvioon. Sähköenergian kulutus kattaa kaikki konsernin toiminnot. Lämmitys- ja jäähdytysenergian kulutus sisältää kaikki konsernin toiminnot pois lukien ostokonttorit. Stockmannin lämmitys- ja jäähdytystiedot perustuvat laskutukseen ja palveluntarjoajilta saatuihin tietoihin. Lindexin lämmitysenergian kulutus perustuu siinä määrin arvioihin ja johtopäätöksiin, että datan luotettavuutta on pidettävä kohtalaisena. Vedenkulutuksen raportointi kattaa kaikki Stockmannin toiminnot (pois lukien Itäisen tavaratalon) ja Lindexin jakelukeskuksen Ruotsissa.

tutkittu mahdollisuutta käyttää aurinkoenergiaa jakelukeskuksen energialähteenä.

Raportointivuoden aikana Stockmann on jatkanut valaistuksen uudistamisprosessia Helsingin ja Jumbon tavarataloissa. Molemissa tavarataloissa osa perinteisestä valaistuksesta on korvattu LED-valaistuksella. Stockmannin valaistuskonseptin mukaan LED-tekniikan käyttö sisällytetään laajemmin tavarataloihin erityisesti korjausprojektien yhteydessä. Lisäksi osa Helsingin tavaratalon liukuportaista uusittiin energiatehokkaammiksi. Vuonna 2018 tehtiin päätös, että Tallinnan tavaratalon Herkuu uudistetaan vuoden 2019 aikana. Päätöksen ja suunnittelun mukaan tavaratalon ensimmäisen kerroksen valaistus uudistetaan täysin LED-pohjaiseksi. Raportointivuoden aikana tavaratalojen ja jakelukeskuksen energiankulutusta seurattiin tarkasti, ja Stockmann ryhtyi toimenpiteisiin energiatehokkuuden parantamiseksi esimerkiksi tarkastelemalla ja optimoimalla tavaratalojen valaistusohjausta ja jakelukeskuksen ilmanvaihtoa.

Myös Lindexin myymälöissä panostetaan energiatehokkuuteen, ja kaikki myymälät käyttävät rutiinitoimenpiteenä tehokkaan energiankäytön tarkistuslistaa. Valituissa Lindexin myymälöissä on toteutettu sähkönkulutusta koskeva tutkimus. Tutkimuksen mukaan noin 90 % energiankulutuksesta aiheutuu valaistuksesta, viilennyksestä ja ilmastoinnista sekä liukuportaista. Tulosten perusteella toimenpiteet energiankulutuksen vähentämiseksi kohdistuvat näihin alueisiin, erityisesti valaistukseen, lisäämällä LED-

valojen käyttöä. Hiilidioksidipäästöjä vähentääkseen Lindex suosii uusiutuvia energialähteitä ja liiketoimintayksikön pitkän aikavälin tavoitteena on tulla energianeutraaliksi käyttämällä uusiutuvia energialähteitä.

PÄÄSTÖT

Kasvihuonekaasupäästöjen raportointi toimii Stockmann-konsernissa johtamisen työkaluna ja luo pohjan

päästövähennyskohteiden määrittelylle ja vähennystavoitteiden asettamiselle. Kehitämme jatkuvasti tapaamme laskea hiilijalanjälkeämme.

Stockmannin vuoden 2018 hiilijalanjalan laskelmat kattavat Stockmann Retail- ja Real Estate -liiketoimintayksiköt, Lindexin sekä konsernin tukitoiminnot kaikissa toimintamaissa Lindexin franchising-toimintaa lukuun ottamatta. Stockmannin osalta luvut kattavat myös tavarataloissa toimivat vuokralaiset, joiden käytössä oli vuoden 2018 lopussa 51 % Stockmannin kiinteistöjen vuokrattavasta kokonaispinta-alasta.

Stockmann raportoi nyt yhdeksättä kertaa kasvihuonekaasupäästöistään koko konsernin osalta. Vertailuluvut esitetään vuosilta 2016 ja 2017, ja muutokset laskelmien kattavuudessa selitetään kommenttisarakeissa.

Konsernin kasvihuonekaasupäästöt esitellään taulukossa 'Kasvihuonekaasupäästöt 2016–2018'. Laskelmat on tehty

KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT 2016–2018

tCO ₂ e	2018	2017	2016	Muutos 2017–2018, %	Kommentit
DIRECT EMISSIONS (SCOPE 1)	1 580	1 270	1 970	24 %	Kasvu johtuu pääasiassa kylmäaineiden tavanomaisesta vuosittaisesta vaihtelusta.
Kiinteä poltto	180	170	170	6 %	
Kylmäaineet	1 400	1 100	1 800	27 %	
OSTOENERGIAN EPÄSUORAT PÄÄSTÖT (SCOPE 2)	44 600	47 900	49 900	-7 %	Vähennys saavutettu pääasiassa energiatehokkuustoimenpiteillä ja Kirjatalo-kiinteistön myynnillä.
Ostettu sähkö (toimittajakohtainen)	31 300	33 900	35 600	-8 %	
Lämmitys ja jäähdytys	13 300	14 000	14 300	-5 %	
MUUT EPÄSUORAT PÄÄSTÖT (SCOPE 3)	10 850	13 800	12 600	-21 %	Vähennys perustuu pääasiassa hyvään kuljetusten hallintaan ja kuljetusympäristön normalisoitumiseen vuoden 2018 aikana.
Jakelukuljetukset	1 900	2 800	2 800	-32 %	
Tuontirahdi	6 000	7 900	6 600	-24 %	
Liikematkustus	850	1 100	1 200	-23 %	
Jätteet	2 100	2 000	2 000	5 %	
YHTEENSÄ	57 030	62 970	64 470	-9 %	
VÄLTETTY PÄÄSTÖT	250	270	1 100		Logistiikkakumppanien ilmastoprojektien tuloksena neutraloidut kasvihuonekaasupäästöt.
(NETTOPÄÄSTÖT)	56 780	62 700	63 370		

Vuosien 2017 ja 2016 kasvihuonekaasulaskelmat on korjattu, jotta mahdollistetaan vuosikohtainen vertailu. Kylmäaineet Stockmannin Baltian toiminnoista on lisätty kaikkien raportointivuosien osalta. Lindexin lämmitys- ja jäähdytysosuus perustuu suurelta osin arvioihin. Taulukossa esitetyt luvut on pyöristetty.

kansainvälisten Greenhouse Gas Protocol (GHG) -raportointiperiaatteiden mukaisesti. GHG Protocol standardin vaatimusten mukaisesti yhtiöiden on ilmoitettava välillinen sähkönkulutuksesta aiheutuva päästömäärä niin sanottuna toimittajakohtaisena (engl. market-based) lukuna sekä sijaintikohtaisena

(engl. location-based) lukuna. Taulukossa raportoidut luvut on laskettu toimittajakohtaisen (market-based) laskentatavan mukaisesti ja Stockmann konsernin kokonaispäästöt olivat 57 030 tCO₂e, kun sijaintikohtaiset (location-based) päästöt olivat 54 330 tCO₂e.

Vuonna 2018 suurimmat päästöt, noin 78 %, syntyivät ostoenergian (scope 2), erityisesti sähkön, tuotannosta, joka kuitenkin laski hieman edellisvuoden tasosta. Lindexin käyttämästä sähköstä noin 54 % on uusiutuvilla energialähteillä tuotettua sähköä, joka ostetaan LOS Energyltä, ja jonka päästöt lasketaan nolaksi. Väliisiä scope 3 -päästöjä esitellään olennaisilta osilta; merkittävimmät tällaiset päästöt liittyivät kuljetuksiin.

Konsernin raportoidut toimittajakohdaiset kokonaispäästöt laskivat 9 % edellisvuodesta. Vähennys johtuu pääasiassa scope 2 -päästöjen vähenemisestä (-7 %) ja logistiikan scope 3 -päästöjen vähenemisestä (-35 %). Sen sijaan scope 1-päästöt (24 %) lisääntyivät. Scope 2 -päästöihin liittyvä sähkönkulutus sekä Stockmannilla että Lindexillä laski, pääasialliset tähän vaikuttivat energiatehokkuustoimenpiteet sekä Kirjatalon kiinteistön myynti. Merkittävä lasku logistiikan päästöissä johtui pääasiassa hyvästä logistikkajohtamisesta sekä kuljetusympäristön normalisoinnista vuonna 2018. Raportointivuonna emme kohdanneet vastaavia logistisia haasteita kuin edeltävänä vuonna. Liikematkustuksen päästöt laskivat, mutta jätteiden päästöt nousivat hieman (scope 3). Scope 1-päästöt nousivat edellisestä vuodesta pääasiassa jäähdytysaineiden normaalin vuosittaisen vaihtelun takia.

KULJETUSPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN

Palvelemme asiakkaitamme monessa maassa ja monella mantereella, joten tavaroiden

rahdeista ja jakelukuljetuksista myymälöihimme kertyy päästöjä. Tuotevirtojen tehokkaaseen ja ympäristöystävälliseen liikkumiseen kiinnitetään paljon huomiota ja teemme tiivistä yhteistyötä kuljetuskumppaneidemme kanssa. Kuljetustoiminnassa arvostamme pitkäaikaisia suhteita kumppaneiden kanssa ja pyrimme ylläpitämään tiivistä yhteistyötä, jotta voimme parantaa kuljetusten tehokkuutta entisestään. Jakelukuljetuksia optimoidaan jatkuvasti reittisuunnittelulla, käyttämällä oikein mitoitettua, uutta vähä-päästöistä kuljetuskalustoa, hyödyntämällä paluukuljetukset sekä seuraamalla ja sitouttamalla kuljetuksissa käytettäviä alihankkijoita. Stockmannin strategisena tavoitteena on ollut vähentää kotimaan liikenteen päästöjä 10 % vuoteen 2018 mennessä. Saavutimme tavoittemme ja olemme vähentäneet kotimaan liikenteen päästöjä noin 25 % vuodesta 2015 vuoteen 2018.

Rahti kuljetetaan Aasian ostokonttoreista jakelukeskuksiin pääasiassa meriteitse. Lindex osallistuu Clean Shipping – hankkeeseen, mikä edellyttää varustamoiden toimivan puhtaamman laivaliikenteen puolesta ja rekisteröivän aluksensa Clean Shipping Index -rekisteriin. Lisäksi Lindex käyttää rautatiekuljetuksia vaihtoehtona pikatoimituksiin. Verrattaessa rautatiekuljetuksia lentorahtiin voidaan todeta, että kuljetusmuoto on huomattavasti vähäpäästöisempää ja Lindexin tavoitteena on lisätä rautatiekuljetusten osuutta.

Pääsimme tavoitteeseen ja vähensimme kotimaan liikenteen päästöjä noin **25%**:lla vuodesta 2015 vuoteen 2018.

LIIKEMATKUSTUKSEN PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN

Matkustamisen vähentämiseksi kokouksissa hyödynnetään video- ja puhelinneuvottelulaitteita. Liikematkustamisen päästöihin kiinnitetään huomiota ja matkoilla suositaan vähäpäästöisiä vaihtoehtoja. Yhtiön matkustusoikeuksissa suositellaan junan tai linja-auton käyttöä oman auton sijaan, ja yhtiön käyttämien leasing-autojen päästöt eivät saa ylittää niille määriteltyä enimmäistasoa. Lisäksi Stockmannilla on etätyökäytäntö, joka luo henkilökunnalle mahdollisuuden vähentää työmatkoihin liittyviä päästöjä sekä tukee työn ja perhe-elämän tasapainoa.

CDP-TULOS

Tämän vuosittaisen yhteiskuntavastuukatsauksen ohella Stockmann-konserni raportoi kasvihuonekaasupäästöistään kansainvälisessä Carbon Disclosure Project -tutkimuksessa (CDP). Vuonna 2018 Stockmannin tulos oli edellisvuoden tapaan hyvä arvosanalla B. Arvosana kuvaa yhtiön kehitystä neljästä näkökulmasta: yhtiön vastauksen kattavuus (disclosure), yhtiön kohdistuvien ympäristöriskien ja -vaikutusten arviointi (awareness), ilmastomuutoksen hillitsemiseksi tähtäävien toimien toimeenpano (management) sekä parhaiden käytäntöjen käyttöönotto ympäristöjohtamisen saralla (leadership). Arvosana B kertoo, että yhtiö on arvioinut ympäristövaikutuksensa ja tarttunut toimeen ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

JÄTEVEDET JA JÄTTEET

Liiketoimintayksiköiden toiminnasta syntyvät jätteet ovat enimmäkseen pakkausjätettä, kuten pahvia ja muovia. Biojätettä syntyy myös Stockmannin Herkun toiminnasta Baltiassa sekä Real Estate -yksikössä vuokralaisten elintarvikekauppa-, ravintola- ja kahvilatoiminnoista. Panostamme jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen kouluttamalla henkilökuntaa ja vuokralaisia, kehittämällä ohjeistusta ja helpottamalla lajittelua.

Jätteiden lajittelua hallitaan ISO 14001 -johtamisjärjestelmällä, ja toimipaikkojen lajittelutuloksia ja jätemääriä seurataan

kuukausittain. Tavoitteenamme Stockmannin toiminnoissa Suomessa on vähentää syntyneen jätteen määrää ja ohjata mahdollisimman paljon jätteistä materiaalikierrätykseen. Kokonaisjättemäärä väheni Suomessa vuoden 2018 aikana noin 11 % (20). Kierrätysastetavoite oli 70 %. Suomen tavaratalojen kierrätysaste oli 73,2 %. Stockmann tekee tiivistä yhteistyötä jätehuollon palvelutarjoajan kanssa. Viime aikoina jätteenkeräysaikatauluihin on kiinnitetty erityishuomiota jätekuljetusten tehokkuuden parantamiseksi ja kuljetuksista aiheutuvien päästöjen vähentämiseksi.

Viime vuosina sidosryhmämme ovat osoittaneet kiinnostusta liittyen toimintatapamme koskien myymättä jääneitä vaatteita. Stockmannilla kaikki tuotteet myydään

loppuun asti alennuksien vauhdittamana tai henkilöstölle ns. narikkamyynneissä, eikä tuotteita jää yli. Tuotteiden homehtuminen tai muu pilaantuminen rahdin aikana on harvinaista, tällaisissa tapauksissa tuotteet päätyvät jätteeksi ennakoon määritellyn prosessin mukaisesti jota Tulli seuraa.

Stockmannin oman toiminnan vedenkulutus on hyvin vähäistä eikä toiminta-alueilla ole pulaa vedestä. Vedenkulutuksen mittaaminen ja vähentäminen on kuitenkin tärkeä osa Stockmannin ympäristövastuullisuutta. Vedenkulutus on esitetty taulukossa 'Energian ja veden kulutus 2016–2018'. Valtaosa konsernin käyttämästä vedestä kuluu tavaratalojen ravintola-, keittiö- ja saniteettitiloissa. Vedenkulutusta vähennetään ohjeistamalla henkilökuntaa ja

vuokralaisia, ennaltaehkäisemällä ja korjaamalla pienetkin vuodot sekä hankkimalla yhä tehokkaampia vesikalusteita kalusteiden uusimisen yhteydessä.

UUSIOKÄYTTÖÄ LAHJOITUSTEN AVULLA

STOCKMANN

Tavaratalot ja palvelutoiminnot tekevät yhteistyötä kierrätyksen edistämiseksi lahjoittamalla myynnistä poistettuja tuotteita, tuotenäytteitä, sekä designstudion tuotteita ja ylijäämämateriaaleja paikallisille kumppaneille, hyväntekeväisyysjärjestöille ja kierrätyspajoille. Helsingissä olemme useamman vuoden ajan tehneet jatkuvaa yhteistyötä Kierrätyskeskuksen Näprä-osaston kanssa,

lahjoittamalla heille Stockmannin oman designstudion materiaalinäytteitä. Lisäksi lahjoitamme säännöllisesti vaate- ja tuotenäytteitä Hope Yhdessä Yhteisesti ry:lle, joka jakaa ne eteenpäin vähävaraisille perheille Suomessa.

LINDEX

Lindex lahjoittaa myymättä jääneitä tuotteita säännöllisesti eri hyväntekeväisyysjärjestöille kierrätys- ja lahjoituspolitiikkansa mukaisesti. Mallikappaleita myydään pääkonttorilla järjestettävissä myyjäisissä kuukausittain, ja ylijäävät vaatteet lahjoitetaan hyväntekeväisyysjärjestöille. Myös ostokonttorit lahjoittavat vaatteita hyväntekeväisyyteen.

JÄTTEET 2016–2018

Tonnit	Stockmann Suomi			Stockmann Baltia			Lindex			Yhteensä		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
KIERRÄTETTÄVÄ JÄTE												
Pahvi ja paperi	1 071	1 211	1 604	189	245	236	1 277	1 179	1 205	2 537	2 635	3 045
Biojäte	905	964	1 356	111	131	172	1	1	1	1 017	1 096	1 529
Muovi	52	42	54	6	8	5	0	0	0	58	50	59
Muut kierrätettävät jätelajit (metalli, lasi)	39	52	74	20	10	15	0	0	78	59	62	167
HYÖDYNNETTÄVÄ JÄTE												
Sekajäte	49	157	224	247	459	470	3	2	5	299	618	699
Energiajäte	714	798	996	248	52	0	45	35	25	1 007	885	1 021
Biojäte	34	0	0	0	0		0	0	0	34	0	0
Vaarallinen jäte	3	8	13	20	14	16	1	1	1	24	23	30
YHTEENSÄ	2 867	3 032	3 101	841	919	915	1 328	1 218	1 314	5 036	5 369	6 551
KIERRÄTYSASTE, %	72 %	70 %	72 %	40 %	43 %	48 %	97 %	97 %	98 %	73 %	73 %	74 %

Stockmannin luvut sisältävät kaikki sen toiminnot Suomessa ja Baltiassa. Lindexin luvut sisältävät jakelukeskuksen Ruotsissa. Jätetiedot maiden välillä eivät ole täysin vertailukelpoisia.

TALOUS JA HALLINNOINTI

Sitoutuminen vastuulliseen liiketoimintaan on keskeinen osa arvojamme ja joka-päiväistä tapaamme toimia. Noudatamme päätöksenteossamme hyvän hallintotavan periaatteita. Tähtäämme pitkäjänteiseen kannattavaan liiketoimintaan ja olemme tehneet monia rakenteellisia muutoksia, jotta saamme toimintamme taas kannattavaksi.

TULOSKEHITYS

Stockmann-konsernin vuoden 2018 oikaistu liike-tulos oli 28,4 miljoonaa euroa (12,3 miljoonaa euroa). Liiketoimintayksiköistä

Lindex ja Real Estate paransivat tuloksiaan, mutta Stockmann Retailin oikaistu liike-tulos laski edellisestä vuodesta. Raportoitu liike-tulos oli -5 miljoonaa euroa, sisältäen -25 miljoonaa euron liikearvon alaskirjauksen ja -8,4 miljoonan euron muut oikaisut. Vuoden 2019 tavoitteena on parantaa konsernin liike-tulosta poislukien Nevsky Centren vaikutusta. Vuoden 2019 alussa julkaisimme hankkeen, jonka tavoitteena on vähentää konsernin kuluja 20 miljoonalla eurolla vuoden loppuun mennessä.

LUE LISÄÄ

tilinpäätöksestä osoitteessa
vuosi2018.stockmanngroup.com

TALOUDELLISEN LISÄARVON TUOTTAMINEN JA JAKAUTUMINEN

Stockmann-konsernin toiminta tuo taloudellista lisäarvoa sidosryhmillemme kaikissa toimintamaissa. Suurin osa taloudellisesta lisäarvosta menee henkilöstön palkkoihin ja palkkioihin sekä tuotteiden, materiaalien ja palveluiden tavarantoimittajille.

Stockmann Oyj Abp:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsingin Pörssissä. Yhtiöllä oli vuoden lopussa 44 393 (46 672) rekisteröityä osakkeenomistajaa. Stockmannin hallituksen hyväksymän osingonjakopolitiikan

CSR-TEEMA	TAVOITTEET & TOIMINTAKOHDAT	SUORITUSKYKYMITTARIT (KPIs) JA KEHITYS VUONNA 2018	STATUS
TALOUS & HALLINNOINTI KANNATTAVA JA VASTUULLINEN LIIKETOIMINTA	Toimimme läpinäkyvästi ja eettisesti korkealla tasolla sitoutumalla Stockmannin toimintaperiaatteisiin, YK:n Global Compact -aloitteeseen ja amfori BSCI -aloitteeseen.	Stockmann-konsernin toimintaperiaatteita koskevan verkkokoulutuksen jalkautus jatkui. Vuoden 2018 loppuun mennessä 59 % Stockmannin Suomen henkilöstöstä ja 94 % Stockmannin tukitoimintojen sekä tavaratalon johtoryhmien jäsenistä oli suorittanut koulutuksen. Pitkän aikavälin tavoitteemme on, että kaikki konsernin työntekijät ovat suorittaneet koulutuksen. Jatkuva tavoitteemme on saada kaikki Stockmannin toimittajat allekirjoittamaan Stockmannin toimintaperiaatteet.	● Matkalla tavoitteeseen
	Tuotamme taloudellista lisäarvoa sidosryhmillemme.	Konsernin oikaistu liike-tulos vuonna 2018 oli positiivinen, 28,4 miljoonaa euroa (12,3 miljoonaa euroa). Tilikauden tulos oli edelleen negatiivinen, ja hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuoden tuloksesta ei jaeta osinkoa. Suurin osa konsernin toiminnan tuottamasta taloudellisesta lisäarvosta ohjautuu tavarantoimittajille ja henkilöstölle: vuonna 2018 ostot toimittajilta olivat 756,9 miljoonaa euroa ja henkilöstölle maksetut palkat, palkkiot ja eläkemaksut 188,6 miljoonaa euroa.	● Tavoite saavuttamatta
	Viestimme yhteiskunta-vastuutyöstämme läpinäkyvästi ja luotettavasti osana integroitua raportointia.	Julkaisimme integroidut katsaukset: liiketoiminnasta, taloudesta, hallinnoinnista ja vastuullisuudesta. Vastuullisuusaiheista raportointiin hallituksen toimintakertomuksessa ei-taloudellista tietoa koskevan EU-direktiivin 2014/95/EU mukaisesti. Julkaisimme yksityiskohtaista tietoa yhteiskuntavastuustrategian tavoitteista ja niiden edistymisestä.	● Tavoite saavutettu
	Toteutamme ihmisoi-keusarvioinnin tärkeimpien sidosryhmiemme osalta.	Vuonna 2018 jatkoimme due diligence -hanketta. Raportointivuoden loppuun mennessä olemme arvioineet ihmisoi-keuksien toteutumista Lindexin myynti- ja franchising-maissa. Työ jatkuu vuonna 2019.	● Matkalla tavoitteeseen

mukaisesti tavoitteena on jakaa vähintään puolet tilikauden tuloksesta osinkona. Vuoden 2017 tuloksesta ei jaettu osinkoa toiminnan tappiollisuuden vuoksi. Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2018 ei jaeta osinkoa.

ARVONLUONTI SIDOSRYHMILLE

Resurssit

AMMATTITAITOINEN
HENKILÖSTÖ & ORGANISAATIO

BRÄNDI

TUOTTEET

MONIKANAVAISET PALVELUT

TALOUDELLISET RESURSSIT
& KIINTEISTÖT

LUONNONVARAT

Vaikutukset

ASIAKKAAT

Myynti, vuokra- ja palvelutulot sekä liiketoiminnan muut tuotot

TYÖNTEKIJÄT

Palkat, palkkiot & eläkemaksut

YHTEISKUNTA

Muut sosiaalikulut ja verot

TAVARANTOIMITTAJAT & MUUT

Tuotteiden, materiaalien & palveluiden ostot

SIIJOITTAJAT & OSAKKEENOMISTAJAT

Rahoituskulut

TALOUDELLISEN LISÄARVON JAKAUTUMINEN SIDOSRYHMITÄIN

Milj. euroa		2018	2017	2016	2015	2014
Lisäarvon tuottaminen						
Asiakkaat	Myyntit, vuokra- ja palvelutulot sekä liiketoiminnan muut tuotot	1 026,2	1 060,3	1 177,5	1 435,8	1 606,0
Tavarantoimittajat ja palveluntarjoajat	Ostetut tavarat ja palvelut, sisältää investointihyödykkeet ja maksetut vuokrat	-756,9	-790,5	-864,9	-1 147,6	-1 320,4
STOCKMANNIN TUOTTAMA LISÄARVO		269,3	269,8	312,6	288,3	285,6
Lisäarvon jakautuminen						
Henkilöstö	Palkat, palkkiot ja eläkekulut	-188,6	-201,6	-233,0	-281,9	-315,5
Osakkeenomistajat	Osingot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoittajat	Rahoituskulut	-35,3	-31,8	-23,9	-22,1	-23,8
Julkinen sektori	Muut sosiaalikulut, verot	-37,6	-53,2	-50,1	-54,7	-37,0
JAETTU SIDOSRYHMILLE YHTEENSÄ		-261,4	-286,7	-307,0	-358,7	-376,3
Jätetty liiketoiminnan kehittämiseen		7,9	-16,9	5,6	-70,4	-90,7

Jatkuvat toiminnot

Stockmann Herkku-liiketoiminta Suomessa on raportoitu lopetettuna toimintona vuonna 2018 ja 2017, vertailuvuosi 2016 on oikaistu.

Tavarataloliiketoiminta Venäjällä on raportoitu lopetettuna toimintona vuonna 2016 ja 2015, vertailuvuosi 2014 on oikaistu.

HYVÄNTEKEVÄISYYSYHTEISTYÖ

Osana yhteiskuntavastuuta Stockmann voi tehdä lahjoituksia voittoa tavoittelemattomille yleishyödyllisille järjestöille, jotka rahoittavat koulutusta, kulttuuria, tutkimusta ja muita yhteiskunnallisia hankkeita Stockmannin toimintamaissa. Hyväntekeväisyyttä ohjaa lahjoituskäytäntö. Lisäksi konsernin liiketoimintayksiköt voivat tukea yleishyödyllisiä hankkeita osana kaupallisia kampanjoita.

STOCKMANN

- Suomen luonnon päivän kunniaksi järjestimme yhdessä WWF Suomen kanssa viikonlopun mittaisen lahjoituskampanjan, josta kertyneet varat suunnattiin WWF:n Itämeren hyväksi tehtävään työhön. Kampanjaviikonlopun aikana Stockmann-tavaratalojen asiakkaat Suomessa tekivät yhteensä lähes 2 600 lahjoitusta. Lisäksi Riikan tavaratalo jatkoi hyväntekeväisyyskampanjaa muovikassien vähentämiseksi yhdessä WWF Latvian kanssa, ja kertyneet varat lahjoitettiin Itämeren suojelutyöhön.
- Lahjoitimme stockmann.com ja Stockmann-konsernin verkkosivumme Punaisen Ristin nälkäpäiväkampanjan käyttöön kampanjan ajaksi
- YK:n kansainvälisenä tyttöjen päivänä kampanjoimme yhdessä lastenoikeusjärjestö Plan International Suomen kanssa. Jokaisesta Hullujen Päivien aikana myydyistä Stockmannin omien lasten muodin merkien Plan-merkitystä tuotteesta lahjoitettiin 1 euro Planille.

- Joulusesongin kampanjassa toteutimme asiakkaidemme kanssa vähävaraisten suomalaisperheiden nuorten joululahjatoiveita 49 300 euron arvosta, jotka Hope ry toimitti perille. Lisäksi Stockmann oli jälleen mukana Home Instead Seniorihoivan järjestämässä -kampanjassa, jossa hankitaan joulukukkia yksinäisille vähävaraisille vanhuksille.
- Järjestimme henkilökunnallemme mahdollisuuden tehdä vapaaehtoistyötä Hope ry:n toimipisteissä.

LINDEX

- Lindex on yksi Roosa nauha -projektin pääyhteistyökumppaneista. Vuoden 2018 kampanjassa Lindex keräsi yhdessä asiakkaidensa kanssa noin 1 miljoonaa euroa syöpätutkimuksen tukemiseen. Yhteensä vuodesta 2003 lähtien Lindexin kampanjoissa on kerätty lähes 14 miljoonaa euroa Roosa nauhalle.
- Kansainvälisenä naistenpäivänä Lindex kampanjoi tekstiilialan naistyöntekijöiden huomioimiseksi ja lahjoitti osan päivän tuotosta HERhealth -organisaatiolle. Lahjoitettu 119 000 euroa käytetään Herhealth-hankkeiden käynnistämiseksi Lindexin toimittajien tehtaissa.
- Lindexin pyörästyskampanjoissa asiakkaita innostetaan pyöristämään ostotensa hinta ylöspäin haluamallaan summalla. Vuoden 2018 kampanjoiden avulla yhteensä 300 000 euroa lahjoitettiin eri kohteisiin, mm. WaterAidille.

Planin asiakasvastaava Donata Pennanen esittelee Stockmannin oman BOGI-merkin vaatetta, joka tuli myyntiin YK:n kansainvälisenä tyttöjen päivänä.

LUE LISÄÄ

www.stockmanngroup.com

- Lindex kampanjoi muovikassien vähentämiseksi ruotsalaisten muotitalojen yhteiskampanjassa "One bag habit". Vuonna 2018 Lindex laajensi kampanjaa ja veloittaa muovikasseista kaikissa myymälöissään. Raportointivuoden aikana Lindexin liikkeen kassimyynnistä syntyi 594 000 euroa tuottoa, joka lahjoitettiin esimerkiksi puhtaan veden saatavuutta, jätahuoltoa ja

hygienian parantamista edistävälle WaterAid-hankkeelle Bangladeshissa. Hanke keskittyy alueisiin, joilla moni Lindexin vaatteita valmistava tekstiilialan työntekijä asuu.

HALLINNOINTI

Stockmannin toimintaa ohjaavat periaatteet on kuvattu tämän katsauksen alussa, osiossa 'Yhteiskuntavastuun periaatteet'.

ILMOITUSMEKANISMIT

Yhtiössä on käytössä ulkoisen toimittajan ylläpitämä ilmoituskanava (whistleblowing channel), jota henkilöstö, yhteistyökumppanit ja muut sidosryhmät voivat käyttää raportoidakseen toimintaperiaatteiden tai konsernin muiden ohjeiden vastaisista rikkomuksista tai epäilyksistä anonyymisti. Henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittaa epäilyksistään myös esimiehilleen, yksikkönsä turvallisuuspäällikölle, konsernin johtajille, lakiosastolle tai sisäiselle tarkastukselle. Kaikkiin ilmoituksiin suhtaudutaan vakavasti ja ne käsitellään luottamuksellisesti. Poikkeamat raportoidaan sisäiseen tarkastukseen sekä lakiasiainjohtajalle. Vuoden 2018 aikana kanavan kautta ei raportoitu tapauksia.

Kaikkiin ilmoituksiin suhtaudutaan vakavasti ja ne käsitellään luottamuksellisesti.

YHTEISKUNTAVASTUUN ORGANISAATIO

Stockmann-konsernin yhteiskuntavastuun johtamisesta, kehitystyöstä ja seurannasta vastaa yhteiskuntavastuun ohjausryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kehitysjohtaja Nora Malin. Yhteiskuntavastuun ohjausryhmä hyväksyy konsernitason toimintatavat, asettavat vastuullisuustavoitteet ja määrittelee toimenpiteet, jotka viedään käytäntöön normaaliin johtamisjärjestelmien tukemina. Yhteiskuntavastuustrategian on hyväksynyt Stockmann-konsernin johtoryhmä, ja strategian toteutumista seuraa yhteiskuntavastuun ohjausryhmä.

Yhteiskuntavastuun tavoitteisiin ja ajankohtaisiin asioihin liittyen muodostetaan tarpeen mukaan erillisiä työryhmiä, jotka valmistelevat tai toteuttavat ohjausryhmän käsittelemät asiat ja päätökset. Stockmannin ympäristöjohtamisjärjestelmän

ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti ja seuraa ympäristöjohtamisen aiheita ISO 14001 -sertifikaatin vaatimusten mukaisesti.

Stockmannin viestintä ja yhteiskuntavastuu -toiminto vastaa konsernin yhteiskuntavastuutyön kehittämisestä, koordinoinnista ja raportoinnista.

Lindexin johtoryhmä vastaa vastuullisuustyön suunnasta ja strategiasta

Tavoitteemme on jatkaa ihmisoikeusarviointia tärkeimpien sidosryhmiemme osalta.

Lindexillä, linjassa Stockmannin konsernitason strategian kanssa. Lindexin vastuullisuustiimi on vastuussa Lindexin vastuullisuuden kehittämisestä ja tekee tiivistä yhteistyötä ostokontoreissa sijaitsevien tuotannon vastuullisuustiimien kanssa. Kukin osasto ja toimintamaa toteuttavat vastuullisuustyötä yhteisen linjan mukaisesti. Lindexin johtoryhmä käsittelee vastuullisuuskysymyksiä säännöllisesti. Päätökset viedään käytäntöön ja niiden toteutumista seurataan normaaliin johtamisjärjestelmien kautta.

IHMISOIKEUSARVIOINNIT

Stockmann-konserni kunnioittaa ja edistää kaikkia ihmisoikeuksia, kuten yhtiön toimintaperiaatteissa ja niitä täydentävissä konsernin ihmisoikeusperiaatteissa on määritelty. Suurin osa Stockmann-konsernin omista työntekijöistä työskentelee maissa, joissa riski ihmisoikeusrikkomuksiin on arvioitu matalaksi amfori

BSCI:n riskimaaluokituksessa. Vuonna 2018 jatkoimme due diligence -hanketta, jossa arvioitiin ihmisoikeuksien toteutumista Lindexin myynti- ja franchisingmaissa. Työ jatkuu vuonna 2019, ja tavoitteemme on jatkaa ihmisoikeusarviointia tärkeimpien sidosryhmiemme osalta. Tavarantoimittajien ihmisoikeusarviointeja käsitellään osiossa 'Tavarantoimittajien ihmisoikeus- ja työolojen arviointi' sekä Stockmann-konsernin verkkosivuilla.

KORRUPTION- VASTAISUUS JA KILPAILUN RAJOITTAMINEN

Stockmannin periaatteena on läpinäkyvä ja vastuullinen toiminta. Korruptionvastaiset ja kilpailunvastaista toimintaa koskevat periaatteet ovat mukana Stockmannin toimintaperiaatteissa, ja niitä käsitellään tarkemmin Stockmannin korruptionvastaisissa periaatteissa. Molemmat löytyvät konsernin verkkosivuilta.

Stockmannin työntekijöiden ja johdon pitää toimia yhtiön edun mukaisesti ja välttää eturistiriitilanteisiin joutumista. Henkilöstöllä on henkilökunta-alennuksia koskevissa säännöissä ohjeet myös tavarantoimittajilta saatujen näytteiden, lahjojen, matkakulujen ja muiden rahallisten etuuskien vastaanottamisesta.

Samoin Lindexin eettiset periaatteet muodostavat perustan korruptionvastaiselle työlle Lindexillä, ja niitä käytetään kaikissa toimintamaissa ja ne esitellään kaikille tavarantoimittajille ennen yhteistyön aloittamista. Tavarantoimittajamme eivät esimerkiksi saa antaa muuta kuin tavanomaisia liikelahjoja yksittäisille työntekijöillemme.

Stockmann on perustajajäsenenä kansainvälistä lahjonnan- ja korruptionvastaista toimintaa edistävässä Transparency Suomi ry:ssä, joka on osa 90 maassa toimivaa Transparency International -järjestöä.

KORRUPTIORISKIN ARVIOINTI

Konsernin kansainvälinen liiketoiminta aiheuttaa omat haasteensa korruptionvastaiselle toiminnallemme. amfori BSCI:n toimintaperiaatteet ja Stockmannin Supplier Code of Conduct eli toimintaperiaatteet tavarantoimittajillemme, jotka ovat käytössä omien merkien hankintaketjussamme, sisältävät korruption vastaiset toimintaohjeet.

Hallitus on vahvistanut yhtiön riskienhallinnan periaatteet, jotka koskevat Stockmann-konsernin kaikkia liiketoimintayksiköitä ja -alueita. Sisäisen valvonnan toimivuutta arvioi sisäinen tarkastus, joka toimii erillisenä yksikönä toimitusjohtajan alaisuudessa ja raportoi havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Stockmannin hallitus ja konsernin johtoryhmä arvioivat säännöllisesti liiketoimintaan liittyviä riskitekijöitä sekä riskienhallinta-

toimenpiteiden riittävyyttä strategiaproessin yhteydessä. Riskienhallintaa tukevat sisäiset kontrollijärjestelmät ja ohjeet. Riskienhallinta-ohjeistusta on erikseen laadittu muun muassa seuraaville osa-alueille: ICT ja tietoturva, rahoitus, ympäristöasiat, väärinkäytökset, turvallisuus ja vakuutukset.

Liiketoimintayksiköiden johtoryhmät vastaavat strategisten ja taloudellisten suunnitelmien laatimisesta omissa yksiköissään; liiketoimintariskien analysointi ja hallintatoimenpiteiden arviointi ovat osa strategian laatimista. Liiketoimintariskejä analysoidaan myös strategiaproessin ulkopuolella, erityisesti merkittävien hankkeiden yhteydessä ja investointien yhteydessä, ja niistä raportoidaan tarvittaessa yhtiön hallitukselle.

Stockmannin työntekijöiden tai erisidosryhmien epäeettiset liiketoimintakäytännöt voisivat aiheuttaa vahinkoa Stockmannille maineelle sekä mahdollisia taloudellisia vaikutuksia. Vuonna 2018 ei ollut vahvistettuja korruptiotapauksia eikä Stockmannin tietoon tullut yhtään korruption liittyvää oikeusjuttua konsernia vastaan.

TOIMINTAPERIAATTEIDEN KOMMUNIKOINTI JA KOULUTUS

Työntekijöitä koulutetaan toimintaperiaatteisiin liittyvissä asioissa, ja heitä kannustetaan ottamaan yhteyttä omaan esimieheen tilanteissa, joissa parhaan toimintatavan valitseminen on epäselvää. Konsernin toimintaperiaatteet on julkaistu konsernin verkkosivuilla, ja niistä tiedotetaan sisäisesti intranetin välityksellä.

Toimintaperiaatteita koskevan verkkokoulutuksen jalkautus jatkui. Vuoden 2018 loppuun mennessä 59 % Stockmannin Suomen henkilöstöstä ja 94 % Stockmannin tukitoimintojen sekä tavaratalon johtoryhmien jäsenistä oli suorittanut koulutuksen. Pitkän aikavälin tavoitteemme on, että kaikki konsernin työntekijät ovat suorittaneet koulutuksen.

Stockmannin toimintaperiaatteet, Lindexin eettiset periaatteet, korruption vastainen politiikka ja siihen sisältyvä whistleblowing-ilmoituskanava koostetaan verkkokoulutukseksi kaikkien Lindexin työntekijöiden läpikäytäväksi.

LUE LISÄÄ

Yhtiön riskienhallintaa, riskitekijöitä ja sisäisen valvonnan järjestelmiä kuvataan tarkemmin vuoden 2018 Hallinnointiselvityksessä osoitteessa year2018.stockmanngroup.com

GRI-SISÄLTÖINDEKSI

Tunnusluvun numero	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot tai puutteet
YLEINEN SISÄLTÖ			
102-1	Raportoivan organisaation nimi	41–50 GRI-indeksi	Stockmann Oyj Abp
102-2	Toimialat, brändit, tuotteet ja palvelut	3 Stockmann lyhyesti, 27–34 Tuotteet ja hankintaketju	Tuotteiden alkuperästä, tuotanto-olosuhteista ja terveysvaikutuksista käydään julkista keskustelua. Sidosryhmien esiintuomia kysymyksiä käsitellään relevantissa osassa tätä katsausta. Esimerkiksi eläinperäisiä materiaaleja koskeviin kysymyksiin vastataan kosemin tuotelinjauksissa http://www.stockmanngroup.com/fi/tuotelinjaukset
102-3	Organisaation pääkonttorin sijainti	3 Stockmann lyhyesti	
102-4	Toimintamaat	3 Stockmann lyhyesti, 27–34 Tuotteet ja hankintaketju, 47 GRI-indeksi: tunnusluku numero 102–6	
102-5	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	Vuosi 2018 –liiketoimintakatsaus ja Talouskatsaus 2018	
102-6	Markkina-alueet	3 Stockmann lyhyesti	Stockmann Retail: yhteensä 8 tavarataloa Suomessa, Virossa ja Latviassa. Stockmann on tehnyt lisenssisopimuksen Stockmann-brändin käytöstä Venäjällä vuoteen 2023 asti. Reviva Holding Limitedin tytäryhtiö AO Stockmann on vastannut Stockmann-tavaratalojen toiminnasta Venäjällä 1.2.2016 alkaen. Stockmann Real Estate: yhteensä 3 kiinteistöä Suomessa, Virossa ja Latviassa. ja Venäjällä. Stockmann saattoi päätökseen Nevsky Center-kauppakeskuksen myynnin tammikuussa 2019. Index: vuonna 2018 Lindexillä oli 474 muotimyymälää. Niistä omia myymälöitä oli 10 maassa: Ruotsi, Norja, Suomi, Viro, Latvia, Liettua, Tsekki, Slovakia, Puola, Iso-Britannia. 41 franchising-myymälää sijaitsivat 8 maassa: Islanti, Bosnia-Herzegovina, Serbia, Kosovo, Albania, Saudi-Arabia, Qatar ja Tunisia.
102-7	Raportoivan organisaation koko	Vuosi 2018 –liiketoimintakatsaus	
102-8	Tietoa palkansaajista ja muista työntekijöistä	18–26 Henkilöstö	
102-9	Toimitusketju	27–34 Tuotteet ja hankintaketju	Omien muoti- ja kodinmerkkien toimittaja- ja tehdaslista: http://www.stockmanngroup.com/fi/toimittaja-ja-tehdaslista
102-10	Merkittävät muutokset organisaatiossa ja toimitusketjussa	Tilinpäätös / Hallituksen toimintakertomus, 27–34 Tuotteet ja hankintaketju	Toukokuussa 2018 Stockmann myi Helsingin keskustassa sijaitsevan Kirjatalon. Lokakuussa 2018, Stockmann allekirjoitti sopimuksen Pietarissa sijaitsevan Nevsky Centren myymisestä. Kauppa saatettiin loppuun tammikuussa 2019.
102-11	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	Hallituksen toimintakertomus, Hallinnointiselvitys	
102-12	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	4–5 Yhteiskuntavastuun periaatteet	
102-13	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	stockmanngroup.com	Toiminta järjestöissä: http://www.stockmanngroup.com/fi/toiminta-jarjestoissa
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	Vuosi 2018 –liiketoimintakatsaus	
102-16	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	4–5 Yhteiskuntavastuun periaatteet, 41–46 Talous ja Hallinnointi	Stockmann-konsernin arvot: http://www.stockmanngroup.com/fi/perusarvot
102-18	Hallintorakenne	Hallinnointiselvitys, 41–46 Talous ja Hallinnointi	
102-40	Luettelo organisaation sidosryhmistä	12 Sidosryhmävuorovaikutus	
102-41	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	18–26 Henkilöstö	
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	12 Sidosryhmävuorovaikutus	
102-43	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	12 Sidosryhmävuorovaikutus	
102-44	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	12 Sidosryhmäkatsaus ja koko katsaus	Sidosryhmätoiminnassa esille nousseet keskeiset asiat ja huolenaiheet sekä vastauksemme niihin on esitetty sidosryhmäkatsauksessa sekä relevantissa osassa tätä katsausta.

Tunnusluvun numero	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot tai puutteet
102-45	Konsolidoituun konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	Tilinpäätös, liitetiedot	Kaikki katsaukset ovat saatavilla osoitteessa vuosi2018.stockmanngroup.com.
102-46	Raportin sisällön määrittely	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus	
102-47	Olennaiset näkökohdat	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus	
102-48	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	47-50 GRI-indeksi	Muutokset on kuvattu kyseisten tunnuslukujen yhteydessä.
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja näkökohtien laskentarajoissa	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus	Ei merkittäviä muutoksia näkökohdissa tai niiden laskentarajoissa.
102-50	Raportointijakso	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus	
102-51	Edellisen raportin päiväys	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus	
102-52	Raportin julkaisutiheys	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus	
102-53	Yhteystiedot, josta kysyä raporttiin liittyviä lisätietoja	47-50 GRI-indeksi	csr@stockmann.com
102-54	GRI-standardien mukainen raportoinnin kattavuus	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus, 47-50 GRI-indeksi	Tämä raportti on laadittu Global Reporting Initiative (GRI) Standards -raportointiohjeiston peruslaajuuden (Core) mukaisesti.
102-55	GRI-sisällysluettelo	47-50 GRI-indeksi	
102-56	Raportoinnin varmennus	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus	
Johtamismalli			
103-1	Olennaisia näkökohtia koskevat laskentarajat	10-11 Raportointiperiaatteet ja olennaisuus	
103-2	Johtamismallin komponentit	Koko katsaus	Tarkempi sijainti ilmoitettu kunkin aiheen kohdalla GRI-indeksissä.
103-3	Johtamismallin arviointi	47-50 GRI-indeksi	Johtamistavan arviointi on osa jatkuvaa liiketoimintaa. Arvioinnin perusteella käytäntöihin tehdään muutoksia niin päivittäisessä toiminnan johtamisessa kuin osana vuosisuunnittelua ja strategista suunnittelua. Arvioinnin perusteella johtamistapoihin on tehty muutoksia esimerkiksi organisaatiomuutosten yhteydessä.
AIHEKOHTAINEN SISÄLTÖ			
Aihekohtainen sisältö raportoidaan olennaisiksi tunnistettujen näkökohtien osalta			
Taloudelliset vaikutukset			
201	Taloudelliset tulokset	41-46 Talous ja hallinnointi	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Talous ja hallinnointi'.
201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	41-46 Talous ja hallinnointi	
204	Ostokäytännöt	41-46 Tuotteet ja hankintaketju	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Tuotteet ja hankintaketju'.
204-1	Ostot paikallisilta toimittajilta		Näkökohta on arvioitu olennaiseksi, mutta tunnusluku ei sovellu Stockmannin toimintaan. Tietoa ostokäytännöistä annetaan luvussa Tuotteet ja hankintaketju. Muodin omien merkkien toimittaja- ja tehdaslista on saatavilla osoitteessa http://www.stockmanngroup.com/fi/toimittaja-ja-tehdaslista
205	Korruptionvastaisuus	41-46 Talous ja hallinnointi	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Talous ja hallinnointi'.
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	41-46 Talous ja hallinnointi	
205-3	Korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	41-46 Talous ja hallinnointi	
206	Kilpailun rajoittaminen	41-46 Talous ja hallinnointi	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Talous ja hallinnointi'.
206-1	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	47-50 GRI-indeksi	Vuonna 2018 ei ollut kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyviä oikeuskanteita tai tuomioita.
Ympäristö-vaikutukset			
301	Materiaalit	27-34 Tuotteet ja hankintaketju	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Tuotteet ja hankintaketju'.

Tunnusluvun numero	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot tai puutteet
301-3	Kierrätetyt tuotteet ja pakkausmateriaalit	47-50 GRI-indeksi	Näkökohta on arvioitu olennaiseksi, mutta tunnusluku ei sovellu Stockmannin toimintaan. Tietoa tuottajavastuun toteuttamisesta ja asiakkaille tarjottavista kierrätysmahdollisuuksista kerrotaan osiossa 'Asiakkaat', luvussa 'Palveluita vastuullisen elämäntavan tueksi'.
302	Energia	35-40 Ympäristö	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Ympäristö'.
302-1	Organisaation oma energiankulutus	35-40 Ympäristö	Luvut sisältävät omistamien ja vuokrattujen kiinteistöiden/toimitilojen energiakulutuksen.
302-2	Organisaation ulkopuolinen energiankulutus	35-40 Ympäristö	Rajallinen määrä tietoa liittyen organisaation ulkopuoliseen energiankulutukseen on kerätty tunnuslukua 305-3 varten.
303	Vesi	47-50 GRI-indeksi, 35-40 Ympäristö, 27-34 Tuotteet ja Hankintaketju, 13-17 Asiakkaat	Näkökohtaa ei ole määritelty olennaiseksi. Veden kulutus omassa toiminnassa Jätevesiä käsitellään osiossa Ympäristö, luvussa 'Jätevedet ja jätteet'. Toiminnan jätevedet johdetaan kaupungin viemärijärjestelmään. Stockmannilla ei ole tuotantolaitoksia eikä sillä ole päästöjä vesistöihin. Epäsuora vedenkulutus Hankintaketjumme vedenkäyttöä selvitetään osiossa Tuotteet ja hankintaketju, luvussa 'Tavarantoimittajien ympäristöarviointi'. Epäsuora vaikutuksemme sisältää myös käyttövaiheen epäsuoran kulutuksen, kuten vaatteiden pesun kotona. Aihetta käsitellään osiossa Asiakas, luvussa 'Vinkkejä vaatteiden valintaan ja huoltoon'.
303-1	Vedenkulutus	35-40 Ympäristö	Vettä ei kierrätetä tai käytetä uudelleen.
304	Luonnon monimuotoisuus	Ei raportoitu	Näkökohtaa ei ole määritelty olennaiseksi. Yhtiön tavaratalot ja liikkeet sijaitsevat alueilla jotka on kaavoitettu liikekiinteistöille. Koska kaupalliset toiminnot eivät sijaitse luonnonsuojelualueilla tai muilla luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkailla alueilla, konsernin vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ovat alhaisia.
305	Päästöt	35-40 Ympäristö	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Ympäristö'.
305-1	Suorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 1)	35-40 Ympäristö	
305-2	Epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 2)	35-40 Ympäristö	
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 3)	35-40 Ympäristö	Väillisiä scope 3 -päästöjä esitellään olennaisilta osilta; merkittävimmät tällaiset päästöt liittyivät jakelukeljetuksiin ja jätteisiin.
306	Jätevedet ja jätteet	35-40 Ympäristö	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Ympäristö'.
306-2	Jätteet jätelajeittain ja käsittelytavan mukaan	35-40 Ympäristö	
Sosiaaliset vaikutukset			
401	Työllistäminen	18-26 Henkilöstö	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Henkilöstö'.
401-1	Uudet palkatut työntekijät ja henkilöstön vaihtuvuus	18-26 Henkilöstö	Ei raportoitu sukupuolen mukaan tai ikäryhmittäin, tieto ei ole saatavilla.
401-2	Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määräaikaistaloukselle tai osa-aikaistaloukselle	18-26 Henkilöstö	Lakisääteisen tason ylittäviä etuja ei ole raportoitu yksityiskohtaisesti. Käytännöt vaihtelevat toimintamaittain.
402	Henkilöstön ja johdon väliset suhteet	18-26 Henkilöstö	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Henkilöstö'.
402-1	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäisilmoitusaika	47-50 GRI-indeksi	Noudatamme työlaissa säädettyä määriteltyä irtisanomisaikaa kaikissa toimintamaissa. Suomessa irtisanomisaika on kahdesta viikosta kuuteen kuukauteen työsuhteen pituudesta riippuen. Ruotsissa irtisanomisaika on yhdestä viikosta useaan kuukauteen työsuhteen pituudesta ja muutoksesta riippuen. Uudelleenjärjestelytilanteisiin liittyviä vähimmäisirtisanomisaikaa ei ole määritelty kaupan alan työehtosopimuksissa.
403	Työterveys ja -turvallisuus	18-26 Henkilöstö	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Henkilöstö'.
403-1	Työsuojelutoimikuntien piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus	18-26 Henkilöstö	
403-2	Tapaturmataajuus, ammattitaudit, menetetyt työpäivät, poissaolot, työhön liittyvät kuolemantapaukset	18-26 Henkilöstö	Sukupuolijakaumaan liittyviä tietoja ei tällä hetkellä ole saatavilla. Ei raportoitu: ammattitaudit, menetetyt työpäivät.
404	Koulutus ja henkilöstön kehittäminen	18-26 Henkilöstö	
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	18-26 Henkilöstö	Sukupuolijakaumaan liittyviä tietoja ei ole saatavilla. Muiden henkilöstöryhmien ja toimintamaiden osalta koulutustunneista ei ole kerätty yhtä tarkkoja tilastoja.

Tunnusluvun numero	GRI:n sisältö	Sijainti	Lisätiedot tai puutteet
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	18-26 Henkilöstö	
404-3	Säännöllisten suoritusarviointien ja kehityskeskustelujen piirissä olevan henkilöstön osuus	18-26 Henkilöstö	Ei raportoitu sukupuolen mukaan tai työtekijäryhmittäin, tieto ei ole saatavilla.
405	Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet	18-26 Henkilöstö	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Henkilöstö'.
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	18-26 Henkilöstö	Vertailutiedot ovat osittain puutteellisia. Suomessa ei lainsäädännön mukaan kerätä tietoa vähemmistöihin kuulumisesta. Henkilöstön jakautumista henkilöstöryhmittäin ei ole raportoitu. Tavoitteena on raportoida tieto jatkossa.
405-2	Naisten ja miesten peruspalkkojen suhde	18-26 Henkilöstö	Raportointi kattaa Stockmannin Suomen toiminnot.
406	Syrjinnän kielto	18-26 Henkilöstö	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Henkilöstö'.
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	18-26 Henkilöstö	
407	Yhdistymisen vapaus ja työehtosopimukset	18-26 Henkilöstö, 27-34 Tuotteet ja hankintaketju	Johtamismalli on kuvattu osioissa 'Henkilöstö' ja 'Tuotteet ja hankintaketju'.
407-1	Toiminnot ja tavarantoimittajat, joiden osalta järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvotteluoikeus voivat olla uhattuna	27-34 Tuotteet ja hankintaketju	Suurin osa Stockmann-konsernin omista työtekijöistä työskentelee maissa, joissa riski ihmisoikeusrikkomuksiin on arvioitu matalaksi amfori BSCI:n riskimaaluokituksessa. Järjestäytymisoikeuden toteutumista hankintaketjussa valvotaan omien ja kolmannen osapuolen tekemien auditointien avulla.
412	Ihmisoikeusarvioinnit	41-46 Talous ja hallinto, 27-34 Tuotteet ja hankintaketju	Johtamismalli on kuvattu osioissa 'Talous ja hallinnointi' sekä 'Tuotteet ja hankintaketju'.
412-1	Toiminnot, joissa on toteutettu ihmisoikeuskatsaus tai -vaikutusarviointi	41-46 Talous ja hallinto, 27-34 Tuotteet ja hankintaketju	
412-2	Henkilöstön ihmisoikeuskoulutukset	41-46 Talous ja hallinto	
414	Tavarantoimittajien sosiaalisen vastuun arviointi	27-34 Tuotteet ja hankintaketju	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Tuotteet ja hankintaketju'.
414-1	Tavarantoimittajat, jotka on arvioitu sosiaaliseen vastuuseen liittyvien kriteerien mukaisesti	27-34 Tuotteet ja hankintaketju	
414-2	Negatiiviset sosiaaliseen vastuuseen liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	27-34 Tuotteet ja hankintaketju	amfori BSCI auditointitulokset
415	Poliittinen vaikuttaminen	-	Näkökohtaa ei ole määritelty olennaiseksi.
415-1	Poliittinen tuki	47-50 GRI-taulukko	Stockmann ei tue poliitikkoja, poliittisia puolueita tai vastaavia organisaatioita suoran eikä epäsuoran lahjoituksin.
416	Asiakkaiden terveys ja turvallisuus	27-34 Tuotteet ja hankintaketju	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Tuotteet ja hankintaketju'.
416-2	Tuotteiden terveys- ja turvallisuusvaatimusten rikkomukset	27-34 Tuotteet ja hankintaketju	
417	Markkinointiviestintä ja tuoteinformaatio	Asiakkaat	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Asiakkaat'.
417-3	Markkinointiviestintään liittyvien lakien, säännösten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset	47-50 GRI-indeksi	Markkinointiviestintää koskevaa lainsäädäntöä tai vapaaehtoisia toimintaperiaatteita ei rikottu vuoden 2018 aikana Stockmannilla. Lindeillä kuusi hygienia- ja kosmetiikkatuotetta ei noudattanut kansallista markkinointilainsäädäntöä Viron markkinavalvontaviranomaisten mukaan. Korjaavia toimenpiteitä tehtiin välittömästi ja tuotteille annettiin myöhemmin myyntilupa.
418	Asiakkaiden yksityisyyden suoja	13-17 Asiakkaat	Johtamismalli on kuvattu osiossa 'Asiakkaat'.
418-1	Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen hävittämiseen liittyvät valitukset	13-17 Asiakkaat	
* Kaikki standardit: versio 2018			
	Asiakastyytyväisyys	13-17 Asiakkaat	
	Net promoter score (NPS), todennäköisyys suositella palvelua	13-17 Asiakkaat	